

MAGYARSÁGTUDOMÁNYI FORRÁSKÖZLEMÉNYEK

L^yMBUS 2022

Tartalom

- 9 NEUMANN TIBOR
Ismeretlen középkori oklevelek a turóci konvent
újkori hiteleshelyi jegyzőkönyveiben (1615–1779)
- 109 MIKÓ GÁBOR
Hajnóczy József oklevélgyűjteménye
a Csornai Premontrei Prépostság hiteleshelyi levéltárában
- 161 FARAGÓ DÁVID
Ákosházi Sárkány Bernát németújvári „levéltára”
- 191 SZOVÁK MÁRTON
A mohácsi ütközet Statileo János szemével
- 199 PÓKA ÁGNES
Georg Werner kiadatlan levelei Sigismund von Herberstein
leveleskönyvében (1529–1539)
- 241 PETNEHÁZI GÁBOR
Libellus paraeneticus: ismeretlen 16. századi magyar nyelvű
politikai traktátus
- 263 KRUPPA TAMÁS
Iratok a bécsi béke vallásügyi cikkelyeinek elő- és utóéletéhez
(1606–1608)
- 285 MARTÍ TIBOR
A spanyol Habsburgok dinasztikus nézőpontja. A magyar
és a cseh trónok öröklésével összefüggő discursók
a 17. század elejéről
- 313 HANÁK BÉLA
Kinek még a sírban se volt nyugalma. Telegdy Anna halála
és sírjának kirablása
- 377 BÁNDI ANDRÁS
Daniel Wolff (1658–1729) szászánadasi lelkész nekrológja

- 385 BALOGH ZSUZSÁNNÁ – BARTA M. JÁNOS
Mindszenti Krisztina magyarországi (1670)
és erdélyi (1671, 1679) végrendeletei
- 441 BUJTÁS LÁSZLÓ ZSIGMOND
Kaposi Sámuel két levele Magyarországra való hazatéréséről
és gyulafehérvári tanári meghívásáról (1688–1689)
- 457 HORVÁTH MÓNKA
Kajali Pál levelei apósához, Fáy (V.) Istvánhoz (1689–1700)
- 509 KÁRDA-MARKALY ARANKA
Csíkzsögödi Mikó János 1715-ben készült végrendelete
- 525 TÓTH FERENC
Nicolas-Louis Le Dran történeti értekezése a Szent Korona és
a Habsburg-ház viszonyáról az 1730-as évekből
- 577 KOVÁCS MÁRIA
Cserei Mihály jegyzetei *Hugo Grotius De jure belli ac pacis*
című kötetéből (1746)
- 599 BARA JÚLIA
Károlyi Klára levele Haller János gubernátorhoz a györgyfalvi
reformátusok elszenvedett sérelmeinek ügyében (1749)
- 613 ÉLIÁS JÁNOS
Források a karcagi református fiúiskola történetéhez,
1722–1850
- 715 TASNÁDI ISTVÁN
Zágoni Aranka György püspökségét megerősítő császári
oklevél
- 723 NAGY ÁGOSTON
Egy ismeretlen 19. század eleji erdélyi kézirat
az inszurrekcióról: Id. Szigethy István és *A magyar Nemesség
Felűléséről*
- 769 KÁRPÁTI ATTILA ISTVÁN
Wesselényi Miklós és Pataki Mózes 1814. évi útinaplója

- 833 HERMANN RÓBERT
Cs. kir. hadijelentések az 1848. október 30-i
schwechati csatáról
- 915 BÜKY ORSOLYA
A pusztaszentgyörgyi és tetétleni Darányi család levéltára
- 939 NYÁRI GÁBOR
„Hitler [...] minden szükséges lépést megtett,
hogy egy magyar kiugrási kísérletet megakadályozzon
és hogy Magyarországot megszállja”. Az 1944. március 19-i
minisztertanácsi ülés jegyzőkönyve
- 951 FÓRIS ÁKOS – PALÁDI RENÁTA
Politikai helyzetkép egy integrálandó területről. A 4. Ukrán
Front SZMERS-csoportjának jelentései Kárpátalja politikai
helyzetéről (1944)
- 997 TÓTH ÁGNES
A Landsmannschaft der Deutschen aus Ungarn törekvései
(1969–1971)
- 1021 SÜLYOK BERNADETT
Esztétikai vita a Magyar Műhely egykori alapító szerkesztői
közt. Parancs János levele Nagy Pálnak, 1969. szeptember
- 1033 SERES ATTILA
„A templomok mindenütt zsúfolásig megteltek”. Magyar
levéltári dokumentumok Paskai László 1989. évi
kárpátaljai látogatásáról és a „kárpátaljai misszió” kezdeteiről
(1988–1990)

Hajnóczy József oklevélgyűjteménye a Csornai Premontrei Prépostság hiteleshelyi levéltárában

Az úgynevezett magyar jakobinus mozgalom tagjaként elhíresült neves jogtudós Hajnóczy József (1750–1795) oklevélgyűjtő tevékenységéről három forráscsoport alapján tud a hazai történetírás. Az első csoport két máig fennmaradt kéziratot jelent, amelyekről elsőként Fraknói Vilmos számolt be.¹ Ezek különböző okiratok 18. századi másolatait foglalják magukban. A második csoportba Hajnóczy levelei tartoznak, amelyekben számos alkalommal beszámolt oklevelek lemásolásáról vagy lemásoltatásáról. A harmadik csoportot azok a nyomtatott kiadványok jelentik, amelyek egy-egy forrás szövegét Hajnóczy gyűjtésére hivatkozva adták ki.

Figyelmünket elsőként értelemszerűen a két kéziraatra érdemes fordítanunk. Ezeket jelenleg az Országos Széchényi Könyvtárban őrzik, egyiküket a Fol. Lat. 2268., míg másikat a Fol. Lat. 3635/3. jelzeten.² Az utóbbi irategyüttes Hajnóczy hagyatékának részeként került az Országos Levéltárból a Nemzeti Múzeum könyvtárába az 1870-es évek első felében.³ Nem valódi kötetről van szó, hanem autográf kéziratok egy mappába rendezett sorozatáról. A gyűjtés terjedelme aránylag csekély, mindössze huszonhat téttel, jóllehet a transsumptumok miatt a lemásolt szövegek száma ennél valamivel több. A másolatok Hajnóczy utolsó éveiben készültek – a legkorábbi kópia is 1792-ből való, az utolsó irat hitelesítő záradékában pedig 1794. február 8-a olvasható.⁴ A másik, Fol. Lat. 2268. jelzeten őrzött anyag esetében egy jóval terjedelmesebb kötetről van szó, amely 234 lapból áll (ebből 66 azonban üres), és 165 irat másolatát tartalmazza. A kópiák végén olvasható záradékok alapján ezek leírására is az 1790-es évek első felében került sor. A két irategyüttesel behatóbban foglalkozó Fraknói, majd utóbb Bónis György értelemszerűen ez utóbbit tartották a fontosabb gyűjtésnek; Bónis ennek alapján jött rá arra is, hogy Hajnóczy Draskovics János levéltárában számos középkori oklevélről másolatot készített.⁵

A tudós jogász kéziratosa hagyatékát Bónis írta le a modern követelményeknek megfelelően, az egyes tételekhez pontos jelzeteket is megadva. Máig ő írt legbővebben az

* A szerző az MNL–SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoportjának tudományos munkatársa és az ELTE BTK egyetemi adjunktusa. – A tanulmány elkészítésében nyújtott segítségét mind B. Halász Évának, mind Szabó András Péternek ezúton is szeretném megköszönni.

¹ Fraknói, 1884, 101–102.

² BÓNIS, 1954, 9, 66.

³ S. N., 1876, 205.

⁴ OSZKK Fol. Lat. 3635., 3. kötet, fol. 59.

⁵ FRAKNÓI, 1884, 102.

oklevélmásolatokról is, még ha ezek részletesebb elemzésétől el is tekintett. A 20., majd a 21. században Hajnóczy életpályáját bemutató összefoglaló munkák az okiratok másolására jellemzően érintőlegesen tértek ki, megelégedtek azzal, hogy röviden utaltak Fraknói és Bónis eredményeire.

Átforgatván a Fraknói, majd Bónis által említett két kötetet, több dolog is szemet szúrt. Egyfelől feltűnt, hogy a kéziratok terjedelme csak töredéke a 18. századi forrás-gyűjtők olykor sok tucat kézira-ra rúgó kollekcióinak, ugyanakkor azoknál jobban szerkesztettnek tűntek; a másolatok számos esetben kritikai jegyzetekkel is el voltak látva. Úgy tűnt, hogy Hajnóczyt mindenekelőtt a középkori oklevelek érdekelték, 1526 után kiadott iratokat nem találtam a dokumentumok között. A kritikai megjegyzések mellett akkurátusan szerepelt az eredeti iratok provenienciája is, amelyből Hajnóczynak a korabeli történetkutatókkal, forrásgyűjtőkkel fenntartott kapcsolatai látszottak kirajzolódni.

Az egyes másolatok végén álló, annak elkészültét pontosan datáló, Hajnóczy által írt záradékok azonban nem egyeznek meg a már említett második forráscsoportból, a levelezésből kirajzolódó képpel. A záradékokból ugyanis az derül ki, hogy a kópiák elkészítésére – mint már utaltam is rá – egytől egyig 1791 és 1794 között került sor. A Daniel Cornidesszel váltott misszilisekből viszont egyértelmű, hogy Hajnóczynak már az 1780-as évek elején nagyszámú középkori oklevélszöveg volt a birtokában.⁶ A ma ismert másolatok jó részének végén ráadásul ott áll, hogy „ex collectio Hajnóczyana”, sok esetben konkrét oldalszámmal is kiegészítve.⁷ Mindebből egyértelmű volt, hogy az 1790-es években készült másolatoknak legalábbis egy része egy, már az 1780-as években elkészült gyűjtemény anyagán alapult, amelyet szintén Hajnóczy állított össze. Effajta kézira-ra, kézira-okra azonban a szakirodalom nem utalt, ahogyan az 1790-es évekből való záradékok jelentette kronológiai problémákra sem.

Nyomtatott forráskiadványokban csak szórványosan bukkantam olyan megjegyzésekre, amelyekből tudható volt, hogy az adott szövegközlés Hajnóczy másolatán alapult. Előkerültek efféle adatok Fejér *Codex diplomaticus*ából, ám ezek esetében egytől egyig úgy tűnt, hogy az okiratok valójában Széchényi Ferenc oklevélgyűjteményéből valók.⁸ Kovachich Márton Györgynek egy 1800-ból való adata már konkrétabb volt, ő ugyanis Hajnóczy „Collectio”-jának első kötetéről szólt, mégpedig annak 605. oldaláról, sőt, abból egy megjegyzést szó szerint is idézett.⁹ Hasonlóan pontos lapszámmal citálta Hajnóczy egy gyűjteményét Botka Tivadar is, a perdöntő bajvívásokra vonatkozó oklevelés

⁶ Soós, 1985, 100, 101, 104, 115.

⁷ Az OSZKK Fol. Lat. 2268. jelzetű gyűjteményben az iratoknak több mint a fele tartalmazza ezt a záradékot.

⁸ CD IX/4, 41, 423; IX/2, 299, 334, 712; IX/5, 573; IX/3, 214, 575, 626.

⁹ KOVACHICH, 1800, 4, 211.

anyagot összegyűjtő, 1829-ben megjelent munkájában.¹⁰ Sem Kovachich, sem Botka utalásai nem illettek azonban egyik ma ismert Hajnóczy-féle gyűjteményre sem.¹¹

Mindkettő illik azonban egy olyan kéziraatra, amelyet jelenleg Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára őriz a Csornai Premontrei Prépostság egykori hiteleshelyi levéltárának részeként. Provenienciájáról semmit nem lehet tudni, leszámítva azt, hogy biztosan nem sorolható a prépostsági levéltár történeti anyagába.¹² A fólió méretű, közel ezer oldalt magában foglaló, nagy terjedelmű gyűjteményt nemrégiben restaurálták, a lapok szakadásait kipótolták, majd az egész kötetnek modern bőrkötést készítettek. A történetkutatók szerencséjére a kollekciónak egészét – még a restaurálást megelőzően – mikrofilmre vették, majd annak nagyítását 286775. szám alatt a Diplomatikai Fénykép-gyűjteménybe is beosztották. Az azóta eltelt időben a középkorkutatás – különösen a szisztematikusan haladó Anjou- és Zsigmond-kori okmánytárak – számos alkalommal kiaknázta a gyűjtemény anyagát, ám értelemszerűen csak az éppen vizsgált évkörbe eső okiratok szövegét kivonatolták, a kollekciónak egységes kötetként való vizsgálata még nem történt meg.

Az egészen pontosan 980 számozott oldalból álló kötet lapjain kizárólag középkori iratok másolatai olvashatók. Ezek néhány kivételtől eltekintve kronológiai sorrendben következnek egymás után. A legkorábbi tétel egy Imre király-kori oklevél szövegét tartotta fenn 1199-ből, az utolsó, 340. másolat pedig II. Lajos egy 1524. évi kiadványának a textusát őrizte meg. A kópiák több kéz írásai, és az anyagot átlapozva semmi sem köti őket Hajnóczyhoz, a neve ugyanis egyetlen másolat végén sem szerepel, csupán egy alkalommal az I. H. monogram.¹³ A Botka-, illetve Kovachich-féle lapszámok – valljuk be, meglehetősen esetleges – ismerete nélkül mindenekelőtt az OSZK két kéziratának az áttanulmányozása teszi lehetővé az azonosítást. Az azokban olvasható jegyzetekhez hasonló kiegészítő szövegek ugyanis a csornai kéziratban is számos alkalommal felbukkannak. Ezek, elrendezésük alapján, mai szóval végjegyzetként aposztrofálhatók. Mindhárom kéziratban ugyanígy jelennek meg, ám az OSZK példányaiban jellemzően Hajnóczy monogramjával – így aztán nyilvánvalóan tőle származnak a csornai kötet hasonló felépítésű másolatai is.

Egy másik lehetőséget, amely ugyanerre az eredményre vezet, a Draskovics-levéltár oklevelei kínálnak. Jóllehet a csornai kéziratban Draskovics János gróf általában csak C(omes) I(ohannes) D(raskovics) betűkkel van rövidítve, egy esetben Hajnóczy a teljes nevet kiírta.¹⁴ A Draskovicsok levéltárának középkori anyaga a Diplomatikai Fénykép-gyűjteménynek köszönhetően ma már könnyen áttekinthető. Magam végül ötvenkilenc olyan oklevelet találtam, amelyeknek mind eredeti példányuk, mind pedig a

¹⁰ BOTKA, 1829, 57.

¹¹ Kovachich, mint említettem, a 605., míg Botka a 637. oldalt idézte a Collectióból, ám a ma ismert két kötet egyike sem ekkora terjedelmű, egyikben sem történik utalás arra, hogy egy (legalább) kétkötetes gyűjtemény első része lenne, nem utolsósorban pedig egyik szöveg sincsen benne a kéziratokban.

¹² VAJK, 2018, 192 (34. jegyzet).

¹³ p. 608.

¹⁴ A kollekciónak 506. oldalán, lásd a Függelékben a 175. sz. oklevelet.

Hajnóczy-féle másolatuk jelenleg is a Draskovics-archívumban lelhető fel.¹⁵ Ezek a szövegek néhány kivételtől eltekintve magába a csornai kötetbe is bekerültek. Érdeemes azonban a példányok közötti különbségekre is felhívni a figyelmet. Azokat a másolatokat, amelyek ma is a Draskovics-levéltárban vannak, Hajnóczy minden esetben szignálta, ezenkívül feltüntette még a másolás dátumát, valamint rövidebb tartalmi kivonatot is készített. Hogyan kerültek ugyanezen szövegek a saját gyűjteményébe? Ezek esetében is szerepel a másolás dátuma (jellemzően egy-két nap eltéréssel a grófi levéltárban maradt példányhoz képest), szerepel *ugyanaz* a tartalmi kivonat. Hiányzik ellenben a szignó – ezt könnyen magyarázhatjuk azzal, hogy felesleges volt a saját használatra készített kópiák esetében –, szerepel ellenben az oklevél anyaga (pergamen, avagy papír), a pecsét típusa, sok esetben a címzés, ezenkívül jegyzetek, például lakúnak vagy nehezen olvasható szavak esetében. Ez utóbbi adatok egyszer sem kerültek rá a Draskovics Jánosnál maradt példányokra, ami ismét csak könnyen indokolható azzal, hogy az eredeti példányok mellett vajmi kevés szükség lett volna rájuk. A saját gyűjteményébe nyolcvankilenc további okiratot másolt be a gróf levéltárából,¹⁶ ezekből, úgy tűnik, csak magának készített másolatot.

Lássuk ezek után, mit is árul el Hajnóczy oklevélgyűjtő tevékenységéről a kollektívó. Említettem már, hogy az iratok jelenleg kronologikus rendben állnak, ám valójában proveniencia alapján érdemes őket csoportosítani. Csak hangsúlyozhatom, hogy a forráskutató tudós mindenekelőtt eredeti oklevelek lemásolására törekedett. Amennyiben ilyenek nem álltak a rendelkezésére, akkor egyes hiteles másolatokat, úgy tűnik, kellően megbízhatónak ítélt ahhoz, hogy róluk további leíratot készítve a gyűjteményébe helyezze őket. Azt a korabeli gyakorlatot, hogy a gyűjtők már korábban elkészült másolati kollektívókból emelték ki a számukra érdekes vagy fontos iratokat, láthatólag ritkán követte. Olyan másolatból, amelynek végén semmilyen proveniencia nem szerepel, kevés van a gyűjteményben.

A proveniencia szerinti csoportosításon túl – ám azzal szoros összefüggésben – Hajnóczy oklevélgyűjtő tevékenységét a hivatali pályáját követve is érdemes áttekinteni. Az 1770-es évek kópiáiból nehéz kiindulni, mert ilyenből kevés van a kollektívóban. (A továbbiakban még kitérek rá, hogy ennek mi lehet az oka.) Ezek esetében jellemző

¹⁵ A másolatoknak általában nincsen külön jelzetük, hanem az eredeti példányokkal vannak egy palliumban. A szignatúrák időrendben haladva az alábbiak: MNL OL DF 233607., DF 233610., DF 233154., DF 233155., DF 283668., DF 283670., DF 233352., DF 233165., DF 233329., DF 233166., DF 233435., DF 233100., DF 233604., DF 233332., DF 233171., DF 233102., DF 233282., DF 233355., DF 233439., DF 233174., DF 233357., DF 233179., DF 233150., DF 233403., DF 233530., DF 233447., DF 233448., DF 233107., DF 233110., DF 233119., DF 233454., DF 233112., DF 233201., DF 233405., DF 233497., DF 233307., DF 233457., DF 233343., DF 233204., DF 233372., DF 233375., DF 233406., DF 276750., DF 233469., DF 233347., DF 233383., DF 233349., DF 233241., DF 233564., DF 233492., DF 233494., DF 233498., DF 233256., DF 233610., DF 233141., DF 233388., DF 233393., DF 276744., DF 233319., DF 233172.

¹⁶ Ezeket lásd a Függelékben.

leginkább hiteles másolatok, másolatgyűjtemények használata.¹⁷ Érdemes a másolások helyszíneire felfigyelni: Pozsony, Radvány, Nagyszalatna, Szokolca, Nyitra; kapcsolatba került a szintén Alsó-Magyarországon, Turóc megyében birtokos Ivánka családdal is, két irat legalábbis az ő levéltárukból származik. Mindezzel kapcsolatban azt fontos megjegyezni, hogy Hajnóczy ekkor Forgách Miklós nyitrai főispán titkára volt,¹⁸ a másolatok készítésére pedig – Pozsonyt leszámítva – éppen azokon a területeken került sor, ahol a Forgáchok birtokai is feküdtek, és ahonnan – modori születésű lévén – maga Hajnóczy is származott. Egy másolatból kiderül, hogy annak eredetijét éppen Nyitrán, egy, a megyei bíróság előtti perben mutatták fel – Hajnóczynak csakis az említett állása tehetette lehetővé az oklevél lemásolását.

Hajnóczy 1779-től kezdődően egészen 1785-ig Széchényi Ferenc mellett dolgozott, a Forgách Miklósnál töltött időhöz hasonlóan ismét grófi titkárként, később ügyvédként. Amellett, hogy többek között feladata volt az akkor (Sopron)horpácson őrzött könyvtár új könyvekkel való bővítése,¹⁹ folytatta a középkori okiratok másolását is. Nem a Széchényiek levéltárára támaszkodott, ebben ugyanis Mohács előtti oklevelek csak elvétve voltak,²⁰ jóllehet valószínűleg több annál, mint amit a Széchényi-levéltár állománya alapján feltételeznénk.²¹ Hozzáért ellenben bizonyos régi diplomákhoz a soproni levéltárból, amelyeket a város hiteles másolatokban mutatott be a gróffal folytatott pereskedéseik során.²² A peraktákon kívül egyéb soproni iratokat kapott a soproni evangélikus líceum igazgatójának, Jonathan Wietorisnak a gyűjteményéből.²³ (Wietoris gyűjtéséből néhány évvel később, 1787-ben további másolatokat is vett, ám ezek már nem soproni vonatkozásúak voltak.)²⁴

1783 végén Széchényi Ferencet II. József a horvát bán helyettesévé és egyúttal a báni tábla elnökévé nevezte ki, a tisztségeket a gróf 1786-ig töltötte be.²⁵ Ebben az időben Hajnóczy is Horvátországban tartózkodott. Ekkor került kapcsolatba Draskovics János

¹⁷ Radványi János egy közelebbről meg nem nevezett kollekcijáról van szó (lásd Függelék, 189. és 285. sz.), továbbá a valószínűleg Kéler Gottfriedtól kapott másolatokról (lásd uo., 4., 38., 87., 112., 113. és 165. sz.).

¹⁸ POÓR, 1998, 8–9; NÁDOR, 2005, 477. – Payr Sándor szerint Forgách szolgálatában főként a Nógrád megyei Gácson, a család kastélyában tartózkodott: PAYR, 1934, 7. (A pontos forrás megjelölése nélkül.)

¹⁹ KÓKAY, 1978, kül. 15–23.

²⁰ ÁLDÁSY, 1902, 316. – A Diplomatikai Oklevéltár anyaga megfelel az Áldásy-féle leírásnak, lásd a Q 173 fondszám alatt található iratokat.

²¹ Hajnóczy 1787-ben újabb eredeti iratokat másolt le, amelyek a gróf tulajdonában voltak, lásd Függelék, 3., 62. (ezt csak másolatból), 115., 131., 133., 134., 138., 150. és 214. sz. – Ezek az iratok egy kivételével utóbb a Múzeumi Törzssanyagba kerültek, az ún. Állagtalán oklevelek gyűjteményébe. Provenienciájukat Hajnóczy másolatai nélkül nem lehetne megállapítani.

²² A viszonylag nagyszámú másolatot e helyütt nem sorolom fel tételesen, ezeket a Függelékben lehet megtalálni. A másolatok egy része 1779-ben, egy másik csoportjuk 1782-ben, majd az utolsó kötegük 1783 tavaszán készült el.

²³ Függelék, 12., 18., 23., 31. és 119. sz. – Hajnóczy az 1760-as években (1767-ig) maga is a soproni líceum diákja volt (KOWALSKÁ–KANTEK, 2016, 85–86.). Wietorist ismerhette még abból az időből is, hiszen ő 1764-től már a líceum tanára volt (NÉMETH, 2007, 302.).

²⁴ Függelék, 92., 111., 136. és 225. sz.

²⁵ FENYŐ, 2011, 7.

gróffal, akinek nevéhez az első hazai szabadkőműves „alkotmány” (alapszabály) kidolgozása fűződik;²⁶ az ismertség révén bejutott a család levéltárába, ahol az 1784. év folyamán százharminckilenc középkori irat másolatát készítette el, egy-két kivételtől eltekintve eredeti példányok alapján. Ez az anyag alkotja a csornai kézirat legterjedelmesebb – és egyik legértékesebb – részét. Ezzel egy időben a báni táblán zajló perekben bemutatott középkori iratokról is gyűjtött másolatokat, jóllehet ezeket nem saját kezűleg írta le. Az egyik per az Erdődy család és egyes samobori²⁷ birtokosok között zajlott, az 1784-ben bemutatott aktákból hét középkori oklevél került a gyűjteménybe.²⁸ Egy másik hosszabb per a Bedekovics és a Zaversky család között folyt, ebből négy Mohács előtti kiadvány került a kollekcióba.²⁹ A harmadik perfolym Jasztrebarszka³⁰ helység és Erdődy László gróf között zajlott, ebből Hajnóczy öt középkori okiratot másolatott le, az előbbi periratokhoz hasonlóan 1784-ben.³¹

Széchenyi 1786-ban egy időre visszavonult a közéletől, Hajnóczyt pedig az uralkodó Szerém vármegye alispánjává nevezte ki.³² A szakirodalom hivatalviselésének időszakát – amely 1790-ig tartott – alaposan feldolgozta;³³ lakóhelye a megye székhelyén, Vukováron³⁴ volt. 1787-ben viszont többször is hosszabb időt töltött Kőszegen, illetve annak környékén, ahol olyan nagyszámú, jórészt eredetiben fennmaradt középkori oklevelet másolt le, hogy az jelentőségében a Draskovics-levéltárban készített kópiákhoz mérhető. Először az év tavaszán, májusban, Johann Strodler városbíró³⁵ révén hozzájutott egy olyan 16. századi kéziratához, amely Kőszeg különböző régi kiváltságlevelit tartalmazta; ebből harminc iratot másolt le.³⁶ Ugyanekkor hozzákezdett Zarkaházi Zarka Mihály – a Dunántúli Kerületi Tábla jegyzője³⁷ – családi levéltárának áttanulmányozásához is. Az év májusában, majd a munkát novemberben és decemberben folytatva ötvennégy eredeti középkori oklevelet írt le, és illesztette azokat a gyűjteményébe. Szintén 1787-ben, ismét csak Kőszegen leírt egyes, Széchenyi Ferenc tulajdonában lévő

²⁶ ABAFI, 1900, 73–92; H. BALÁZS, 1977, 220.

²⁷ Samobor (HR).

²⁸ Függelék, 14., 252., 258., 259., 266., 314. és 330. sz.

²⁹ Függelék, 190., 204., 229. és 233. sz.

³⁰ Jastrebarsko (HR).

³¹ Függelék, 235., 256., 257., 279. és 332. sz.

³² BÓNIS, 1954, 32; POÓR, 1998, 9; KOWALSKÁ–KANTEK, 2016, 114.

³³ BÓNIS, 1954, 40–53; SZELI, 1965, 41–59; KOWALSKÁ–KANTEK, 2016, 115–127.

³⁴ Vukovar (HR).

³⁵ A bíró közreműködésére lásd a Függelék, 60. sz. alatt idézett iratot. – A kötet Hajnóczy-féle leírása a Függelékben 35. sz. alatt idézett irat végén olvasható. – Johann Strodler neve a jakobinus mozgalommal kapcsolatban is felmerült, lásd BENDA, 1952, 57–58, vö. még uo. 66. – Bíróságára a városi tanács jegyzőkönyvei szerint 1787-ből egyébként nincsen adat: CHERNEL, 1877. 133., vö. még 130., 3. jegyz.

³⁶ A kötet jelenleg is megvan Kőszeg város levéltárában. Fotókópiája és színes szkennelt másolata megvan DF 262266. jelzeten az Országos Levéltárban.

³⁷ Hajnóczy ekként nevezi meg: Függelék, 117. sz. – Az adat más forrással is igazolható: SCHLAG, 2003, 289; CHERNEL, 1877, 145. – Johann Strodler bíróval együtt (vö. 35. jegyz.) tagja volt annak a kőszegi körnek, amely 1794-ben egy feljelentés nyomán a hatóságok látókörébe került: BENDA, 1952, 58.

eredeti iratokat,³⁸ illetve Wietoris néhány másolata is a kezébe került.³⁹ Két további, magánszemélyek tulajdonában lévő irat kópiája is ekkor jutott a gyűjteményébe.⁴⁰ A kézirat 1787 decemberében zárul, ennél később készült – datált – másolat nem került a kötetbe.

Most rátérünk arra, hogy a pusztán az oklevélgyűjtés kronológiájának és másolatok mintáinak megnevezésén túl mire nézvést pótolhatatlan forrás a kollekció. Tudvalevő, hogy a középkortörténet kutatói számára újkori másolatgyűjtemények leginkább akkor bírnak jelentőséggel, amennyiben azok olyan oklevélszövegeket is megőriztek az utókor számára, amelyek más formában nem maradtak fenn. E tekintetben a kéziratban három, jól elkülöníthető iratscsoport azonosítható. Az elsőbe a Zarka család levéltárának diplomái tartoznak, amelyből Hajnóczy ötvennégy kiadványt másolt le. Ezek több mint a fele, harminchárom irat, lappang. Mindaz, amit a Zarka-levéltárról tudunk, arra utal, hogy ezek az oklevelek nagy valószínűséggel a 19. század folyamán elkerültek a családi archívumból, és ezért nem jutottak a família más, máig fennmaradt okleveleivel együtt a Nemzeti Múzeumon keresztül az Országos Levéltárba.⁴¹ A második nagyobb csoportba a Draskovics-levéltár oklevelei tartoznak. Itt huszonhárom olyan kiadvány van, amelynek nincsen meg az eredeti példánya.⁴² Végül egy harmadik egységbe sorolom az 1784 folyamán a báni táblán zajló perekből lemásolt vagy lemásoltatott szövegeket. A három fentebb említett per aktáiból kettőnél egyetlen eredeti irat sem ismert, a harmadikból, amely a Zaversky és Bedekovics családok között zajlott, néhány oklevelet fenntartott az utóbbiak levéltára. Az iratok között több esetben is felmerül a hamisítás gyanúja. A perakták ráadásul több esetben nem csupán egy diplomát írtak át, kifejezetten hosszú oklevelekről van szó. E három, proveniencia szempontjából jól elkülöníthető csoport iratain kívül szétszórtan vannak még a gyűjteményben további oklevélszövegek, amelyeknek más emléküik egyelőre nem került elő.

A gyűjtemény azonban nemcsak a más formában fenn nem maradt oklevelek miatt jelentős, hanem fontos levéltártörténeti adatokkal is szolgál. Példaként hozhatók az egykori Múzeumi Törzsanyag egyes állagai. A Törzsanyag főként családi levéltárakból állt össze. Ezek provenienciája sokszor bejegyzésre került, így például tudjuk, hogy a vasvári káptalan egy 1275. évi kiadványa, ami két példányban is ránk maradt (1447. évi átírásban), egyfelől Jankovich Miklós, másfelől Nagy István gyűjteményéből került a Törzsanyagba. Azt viszont már csak Hajnóczynak köszönhetően tudjuk, hogy eredetileg mindkettő a Zarka-levéltárban volt.⁴³ A Törzsanyag nem meghatározott provenien-

³⁸ Vö. 21. jegyz.

³⁹ Vö. 24. jegyz.

⁴⁰ Függelék, 49., 62. sz.

⁴¹ Az iratscsoport kiadását és történetét külön tanulmányban készítem el. – A Zarka-levéltár az 1880-as évek közepén került a Nemzeti Múzeumba. Csontos János beszámolója szerint negyvenkét, Mohács előtti oklevél volt az anyagban: CSONTOSI, 1886, 191. A Diplomatikai Levéltár jelenleg harminchét iratot tart nyilván a család neve alatt, ebből Hajnóczynál tíznek szerepel a másolata.

⁴² Az iratok nem csak a DF-ből hiányoznak, de a jelenleg Zágrábban őrzött levéltárban sincsenek meg. – Az információt B. Halász Évának köszönöm.

⁴³ Függelék, 10. sz. – Hasonló uo. 120. sz.

ciájú állagaiból (pl. „Állagtalán fondok”, „Vétel útján bekerült iratok”) is jó néhány iratról kiderült, hogy a Zarka család birtokában voltak,⁴⁴ ahogyan több oklevelet Széchényi Ferenc tulajdonában lehetett azonosítani.⁴⁵ A más gyűjtőktől átvett vagy kapott másolatok akkor válnak fontossá, ha az adott kollekciónak ma nem ismert. Így például a soproni Wietorisnak legalább két másolatgyűjteménye volt, az egyik Sopronban őrzött iratokról készült, a másiknak ellenben nem volt lokális vonatkozása, ahhoz az anyaghoz nyilván közvetítők révén juthatott hozzá.⁴⁶ Kéler Gottfried gyűjtése igen szerteágazó lehetett, ez a Hajnóczynál szereplő néhány másolatból is kiderül.⁴⁷ A mindössze két alkalommal felbukkanó Radványi/Radvánszky János-féle kollekciónál⁴⁸ semmi bővebbet nem tudok. A család levél- vagy könyvtárában feltehetően több másolati kötet is lehetett, amelyeket egy évszázaddal később például Szilágyi Sándor is használt.⁴⁹ Ugyanígy elképzelhető azonban az is, hogy olyan oklevelekről van szó, amelyek nem kerültek a radványi archívum anyagával az Országos Levéltárba.⁵⁰

Bonyolultabb kérdést vet fel a Draskovicsok levéltárának sorsa. Említettem már, hogy abból a százharminckilenc oklevélből, amit Hajnóczy ebből az archívumban másolt le, huszonhárom lappang. Ezen kívül is van azonban még legalább huszonegy olyan diploma,⁵¹ amelyet szintén kallódónak minősíthetnénk. Csakhogy mind a huszonegy Hajnóczy-féle másolatnak található eredeti oklevélben fennmaradt párhuzama az Országos Levéltár Diplomatikai Adatbázisában, csak épp nem a Draskovics-, hanem az Orsics-levéltár részeként. Ez utóbbi fond története önmagában érdekes; most csak a tanulmány szempontjából fontos dolgokat összefoglalva: egy kivételével⁵² a „Q 253” törzsszám alá sorolt okiratok két nagyobb vásárlás eredményeképp kerültek az OL tulajdonába. Egyik részét 1895-ben vásárolták meg az egy évvel korábban elhunyt Nagy Imre (1822–1894) történész özvegyétől, ezek esetében az sem világos, egyáltalán mikor voltak (voltak-e valaha is) az Orsics-levéltárban, mert annak legkorábbi elenchusaiban nincs nyomuk.⁵³ Másik részét magától az Orsics családtól vásárolták – ez utóbbi anya-

⁴⁴ Függelék, 41., 52., 115., 217., 253., 335. és 336. sz.

⁴⁵ Vö. 21. jegyz.

⁴⁶ Hajnóczynak egy Kovachich Márton Györgyhöz írt levele alapján okkal feltehető, hogy Wietoris kéziratjai (vagy azoknak legalábbis egy része) Széchényi Ferenchez kerültek (KOLLÁNYI, 1902, 225.). Ezeknek egy részét felsorolja NÉMETH, 1942, 301–303.

⁴⁷ Függelék, 4., 5., 38., 87., 112., 113. és 165. sz. – Kéler kéziratjai jórészt az OSZK-ban vannak (KOSÁRY, 1980, 581.), ezek azonban tudomásom szerint feltáratlanok.

⁴⁸ Függelék, 189. és 285. sz.

⁴⁹ EOE I, VII. és 187.

⁵⁰ Ez a feltevés olyan oklevelekkel igazolható, amelyek szintén az egykori radványi levéltár részei voltak, ám jelenleg a Besztercebányai Állami Levéltárban találhatóak: DF 268898., DF 268899., DF 268900. – Köszönöm Szabó András Péternek, hogy erre a lehetőségre felhívta a figyelmemet és megküldte az oklevelek jelzeteit is.

⁵¹ Jó eséllyel idesorolható még a Függelék 222. sz. alatt található oklevél is.

⁵² A DL 44879. sz. oklevélről van szó, amely még mindig a Múzeumi Törzssanyag „Q 10” törzsszáma alatt van nyilvántartva.

⁵³ Ezt a fontos adatot B. Halász Éva kolléganőmnek, aki az Orsics és Draskovics levéltárak anyagával régóta foglalkozik, ezúton is köszönöm.

got 1898-ban regisztrálták a Múzeumi Levéltárban.⁵⁴ A Draskovics-levéltár egykori okleveleivel szövegszerű párhuzamot mutató huszonegy említett diploma mindegyike a Nagy Imre-féle vétel része volt.

Akár az Orsics-levéltárból, akár máshonnan került a közel két tucat irat a jeles 19. századi oklevélkutató-történész birtokába, össze kellett vetnem őket Hajnóczy másolataival. A huszonegy okiratból tizenhat esetben vagy rövid, vagy könnyen olvasható szövegekről volt szó, így azokhoz Hajnóczy nem fűzött külön jegyzetet, legfeljebb a pecsétek számát jegyezte fel. Öt esetben azonban olyan megjegyzések álltak a másolatok végén, amelyek kétségtelenné tették, hogy a Hajnóczy által még a Draskovicsok levéltárában látott iratok közül legalább a szóban forgó huszonegy irat az eredeti őrzőhelyéről elkerült,⁵⁵ hogy aztán akár az Orsics-levéltáron keresztül, akár más módon, egy évszázaddal később Nagy Imre tulajdonába kerüljön. Magától értetődik, hogy a Hajnóczy másolatainak ismerete nélkül az iratok provenienciáját bajosan lehetne kideríteni. Így is megválaszolatlan a kérdés, hogy vajon az özvegytől megvásárolt 282 középkori oklevélből⁵⁶ hány további származhatott a Draskovics-anyagból.

Kérdés végül, hogy vajon miként helyezzük el a kollekción Hajnóczy forráskutatói életművében. Kovachich, mint utaltam rá, a *Collectio Hajnóczyana* „I.” köteteként hivatkozott rá 1800-ban. Kérdés, hogy az anyagot Hajnóczy halála után rendszerezték-e (esetleg maga Kovachich, akivel hosszú időn át közeli munkakapcsolatban volt),⁵⁷ vagy erre még az 1790-es évek első felében sor került. A probléma az OSZK Fol. Lat. 2268. sz. kéziratának már említett tartalma alapján könnyűszerrel megválaszolható. Abban Hajnóczy egy saját korábbi gyűjteményét idézván abból konkrét oldalszámokat adott meg, amelyek minden esetben egyeznek a csornai kötet ma is olvasható paginálásával. Világos tehát, hogy ez a kézirat az 1790-es évek elején már készen volt, és mivel azt maga a szerző is „*Collectio Hajnóczyana*” névvel illette, ez lehetett akkoriban a legfontosabb másolatgyűjteménye. Felmerülnek persze újabb kérdések. Vajon utóbb, a 18. század legvégén, immár néhány évvel a jakobinus mozgalom bukása után, hány kötetbe volt rendezve az oklevélgyűjtemény? Ha Kovachich a csornai kéziraatra I. kötetként utalt, lehetett-e vajon a ma Fol. Lat. 2268. jelzeten nyilvántartott manuscriptum, az 1790-es évekbeli másolatok csoportja, a kollekció II. kötete? Vagy további lappangó

⁵⁴ S. N., 1898, 185.

⁵⁵ Az oklevelek az alábbiak: 1. DL 44879. – A Hajnóczy-féle másolatban (DF 286775., pag. 504.) látható lakúna az eredeti példány nehezen olvasható szakasza alapján magyarázható. 2. DL 49489. – A másolatban Hajnóczy által külön feljegyzett, hibás „ad molendinos” alak (DF 286775., pag. 855.) az eredetiben is így áll. 3. DL 49474. – Az oklevél több helyütt szakadt, ezek a helyek Hajnóczynál ki vannak pontozva (DF 286775., pag. 859.). A másolat elkészítése után a lakúnákat kijavította egy 1505. évi átíratból, amely szintén megvan a Nagy Imre-féle anyagban DL 49391. jelzet alatt. 4. DL 49478. – A másolat végén álló megjegyzés (DF 286775., pag. 868.) szerint a Draskovics-levéltárban megvolt az oklevél 1508. évi átírata is. Ez ma szintén a Nagy Imre-anyagban található DL 49392. jelzeten. 5. DL 49494. – A két Hajnóczynál jelzett lakúna, valamint egy utólagos betoldásra utaló megjegyzés alapján (DF 286775., pag. 905.) a másolat az idézett eredetiről készült.

⁵⁶ S. N., 1895, 168.

⁵⁷ V. WINDISCH, 1968, 120.

kéziratokkal is kell számolnunk? Mindezekre egyelőre nincs válaszom. Ám Hajnóczynak nem csupán az 1787-et követően folytatott forráskutatói munkája nem feldolgozott, valójában nem tisztázott forrásgyűjtő munkájának kezdeti időszaka sem. A Cornidesszel folytatott levelezéséből ugyanis az derül ki, hogy legkésőbb 1782 tavaszán már több száz oklevél másolatával rendelkezett.⁵⁸ A csornai kéziratban azonban ennek alig van nyoma: legfeljebb hatvan diploma másolata származhat 1783 előtről, de ebben a számban már az összes olyan egyszerű másolat is benne van, amelynek elkészültéről nincsen konkrét adat. A valódi szám tehát a hatvannál bizonyára jóval kevesebb. Az OSZK két gyűjteménye 1770–1780-as évekbeli másolatokat, miként már jeleztem, egyáltalán nem tartalmaz. Mivel egyelőre szinte semmilyen oda vonatkozó szövegemlékkel nem rendelkezünk, valójában a „pályakezdés” éveivel kapcsolatban még inkább a sötétben tapogatózunk, mint ami az 1787 utáni gyűjtőmunkáról elmondható.

Függelék

(Hajnóczy József Sopronban őrzött oklevélgyűjteményének táblázatos tartalma)

A Hajnóczy-kollekció tartalma az itt következő táblázatban tekinthető át. Ennek összeállítása során az alábbi szempontokat tartottam szem előtt.

Tételszámok: Az első oszlopban numerus kurrens rendben számoztam be a tételeket. Ennek egyrészt a struktúra megteremtése volt a célja, másrészt az egyes oklevelekhez illesztett keresztutalók is így követhetőek a legkönnyebben. Ugyanebben az oszlopban adtam meg azt is, hogy az adott okirat a kollekción melyik oldalán kezdődik. A pageszámok az Országos Levéltár mikrofilmjéről készített fotókon, amelyek a Diplomatikai Fényképgyűjteményben DF 286775. számon érhetőek el, néhány esetet leszámítva jól olvashatók, így az oklevelek különösebb nehézség nélkül megtalálhatóak. Mivel azonban az online DL–DF-adatbázisban a képkockák számokkal is el vannak látva, a jobb áttekinthetőség kedvéért jelzem, hogy a képek az 1.-től a 845. oldalig a megfelelő sorrendben lettek feltöltve – ez az 1.-től az 1651. diáig terjedő részt foglalja magában. Ezt követően az 1653. képtől az 1889. kockáig másodjára is lefilmezett oldalak állnak – a lapok helyes sorrendje a 846. oldaltól az 1891. diáig folytatódik egészen az utolsó, 2147. képkockáig. E helyütt kell megjegyezni azt is, hogy a 629., 687., 707., 709., 713., 716., 727. és 729. oldalokról készített képek – úgy tűnik, a filmezőgép hibája miatt – egyáltalán nem érhetőek el az online-adatbázisban; ezek tartalmát a soproni levéltárban az eredeti példány alapján ellenőriztem.

⁵⁸ Soós, 1985, 100.

Dátum: A kelezéseket értelemszerűen a másolatok alapján oldottam fel. Minden esetben törekedtem arra, hogy a DL–DF-adatbázisban felkutassam az eredeti példányokat is. Amennyiben a másolatból feloldott dátum alapján a kiadvány további példányait az adatbázisban nem találtam, igyekeztem azt további módszerekkel is ellenőrizni. Ezek magukban foglalták a *quarta/quinta*, *quarto/quinto* szavak könnyű felcserélhetőségéből adódó hibás kelezések kizárását, az ünnepnevek előtti *ante*, illetve *post* szavak esetleges cseréjét. Mivel Hajnóczy a legtöbb másolat szövegének végén szerencsés módon megadta annak lelőhelyét is, lehetővé vált egy-egy oklevél meglétének ellenőrzése mindazon esetekben, amelyekben az adott archívum anyaga utóbb bekerült a DL–DF-adatbázisba. Káptalani és konventi méltóságsorokat – amennyiben voltak – szintén használtam a kelezés ellenőrzéséhez. A lappangó eredeti példányok felkutatásában számos esetben segítettek az okmánytárak is, különös tekintettel a Szentpétery-féle Kritikai jegyzékre, valamint az Anjou- és Zsigmondkori Oklevéltárakra. Az egyértelműen hibás kelezéseket minden esetben jeleztem.

Transsumptomok: Hajnóczy a másolatok készítése során a korabeli gyakorlat szerint járt el, az átírt okleveleket nem emelte ki az átíró diplomákból, hanem ezeket egy egységként kezelte. Magam az átírt oklevelek dátumait is értelemszerűen megadtam az egyes tételeken belül, mégpedig általában kronológiai sorrendben. Amennyiben egy diplomában csak egy oklevél került átírásra, a transsumpmáló kiadvány dátumához nem illesztettem külön magyarázó jegyzetet. Amennyiben azonban egy oklevélben több régebbi kiadványt is átírtak, minden esetben jegyzetben utaltam arra, hogy pusztán egyetlen régebbi irat többszöri hitelesítéséről szó, vagy különböző, egymástól független diplomákat erősítettek meg. Utóbbi esetén megadtam az oklevél felépítését is. E helyütt hívom fel a figyelmet arra, hogy a tartalmilag, azaz röviden, pontos dátum nélkül átírt vagy csupán megemlített okleveleket a táblázatban nem tüntettem fel önálló egységként.

Kiadók: Az uralkodók, továbbá az egyházi és világi főméltóságok minden esetben névvel és tisztségükkel együtt szerepelnek. A káptalanok, a konventek, a megyék, valamint a városok esetében ellenben csak a testületek nevét adtam meg. Magánoklevelek esetében a kiadó értelemszerűen névvel van megnevezve.

Lelőhelyek: Hajnóczy az általa másolt okleveleknél minden esetben megadta, hogy azok elkészítésére hol és mikor került sor, miként azt is, hogy a mintapéldány eredeti oklevél, hiteles másolat, netán csupán egyszerű másolat volt. Ezeket a záradékokat kivonatolva adom közre; a bejegyzésekben szereplő évszámok értelemszerűen a kópia készültének időpontját jelzik. Az egyszerű másolatokat Hajnóczy általában más gyűjtőktől vette át, ezeket *copia simplex* megjegyzéssel láttam el.

Eredeti példányok: Ezek esetében sajnos nem volt módom teljesen következetesen eljárni. Háromféle lehetőséggel kellett számolnom. Bizonyos esetekben a Hajnóczy által

konkrétan használt példány azonosítható volt a Diplomatikai Gyűjtemények segítségével. Egy másik halmazt azok az okiratok képeztek, amelyeknek ma ismert eredeti példányuk, ám Hajnóczy biztosan nem azt, hanem annak pl. egy későbbi másolatát használta, amelyről ma már nem lehetett megállapítani, miféle kapcsolatban áll a ma ismert originális oklevéllel. Végül egy további problémát azok a diplomák jelentettek, amelyeknél feltételezhető volt a ma regisztrált eredeti irat vagy iratok használata, de nem tudtam kétséget kizáróan igazolni. A táblázat összeállítását követően végül úgy döntöttem, hogy amennyiben a Hajnóczy-féle másolat szövegét eredeti oklevélként – vagy eredeti oklevélben – megtaláltam, azt minden esetben feltüntettem, akkor is, ha Hajnóczy bizonyíthatóan nem jutott ahhoz hozzá. Vitán felül ez a módszer a leginformatívabb, ugyanakkor lábjegyzetekben módomban állt magyarázatokat fűzni a mintapéldány felhasználásával kapcsolatos bizonytalanságokra is.

Az eredeti példányok jelzetei kapcsán feltűnhet, hogy függetlenül attól, hogy az adott oklevelet a Magyar Országos Levéltár vagy másik intézmény őrzi, minden esetben elsőként a DL-, illetve a DF-számot adtam meg. Az utóbbiak esetében ezzel eltérek pl. az Anjou-, illetve a Zsigmondkori Oklevéltár közlési elveitől. Döntésemet azzal magyarázom, hogy egyrészt a Diplomatikai Gyűjtemény anyagában e jelzetek alapján kereshető vissza legkönnyebben egy-egy oklevél, másrészt a Fotógyűjteményben elérhető kiadványok jelzetei a mikrofilmezés időpontja óta akár több alkalommal is megváltozhattak. Ezek ellenőrzése nem állt módomban.

A tartalommutatóban alkalmazott rövidítéseket (a könyvtárak és levéltárak rövidítéseit) lásd az Irodalomjegyzékben.

cop. = copia

cs. = család

gyűjt. = gyűjtemény

kápt. = káptalan

konv. = konvent

lt. = levéltár

m. = megye

mlt. = magánlevéltár

orig. = original(is/e)

p. = pagina

pld. = példány

prép. = prépostság

s. a. = sine anno

s. d. = sine dato

s. n. = sine nomine

ua. = ugyanaz

uo. = ugyanott

v. = város

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
1. (p. 1.)	1199.	Imre király	[copia simplex]	–
2. (p. 3.)	1199. ⁵⁹	Imre király	Sopron v. által bemutatott másolat, 1783.	DF 201636. (Sopron v. lt.)
3. (p. 5.)	1237.	Veszprémi kápt.	Széchenyi Ferenc tulajdonában, orig.	DL 40015. (Múz. Ta.)
4. (p. 7.)	1226.	Esztergomi kápt.	Kéler Gottfried másolata, ⁶⁰ s. d.	DL 71337. (Forgách cs., gimesi lt.)
5. (p. 11.)	1244. ápr. 22.	IV. Béla	Radványi János, 1777. ⁶¹	DL 84669. (Radvánszky cs., radványi lt.) ⁶²
6. (p. 15.)	1263.	IV. Béla	„Ex actis in negotio Vag-Ujhellyiensis”, 1777. ⁶³	DF 207084. (PBFL, Capsarium)
7. (p. 20.)	1268.	IV. Béla	[copia simplex]	DF 248542. (Eszt. érseki lt.) ⁶⁴
8. (p. 25.)	1270. dec. 3. ⁶⁵ 1274. máj. 31.	(Kun) Erzsébet, IV. László	Szontagh Mihály tulajdonában, 1777. ⁶⁶	DL 48355. (Üchtritz-Amadé cs. lt.)
9. (p. 31.)	1274. aug. 21.	IV. László	Ivánka Dániel, 1778., orig.	DL 65661. (Ivánka cs. lt.) ⁶⁷

⁵⁹ Az előbbivel egyező oklevél.

⁶⁰ A sine dato másolat a leírás szerint egy Bél Mátyás által leírt kópiáról készült, amely Gimesi Forgách Pál (1696–1759) pozsonyi prépost, váradi kanonok közvetítésével jutott el hozzá. Az eredeti példány provenienciája alapján Bél másolata valóban az eredeti alapján készülhetett.

⁶¹ Kiegészítve 1778-ban Kéler Gottfried másolatából.

⁶² Hiteles másolat. A Hajnóczynál idézett hitelesítő záradék alapján ez volt a kollekcijába bekerült kópiának a mintája. – IV. Béla 1244. évi oklevele megvan ugyanezen levéltárban Zsigmond király 1404. évi átíratában (a budai káptalan 1450. évi transsumptumában), eredetiben (DL 84715.). Ennek tartalma szintén bekerült Hajnóczy gyűjteményébe, lásd 90. sz. – Az oklevél eredeti példánya: DL 72302. (Mádách cs. lt.).

⁶³ Hajnóczy Forgách Miklós nyitrai főispán titkáráként juthatott hozzá az oklevél szövegéhez. Az úrbéri perben, amelyre a kollekciónban még egy másik helyen is hivatkozás történik (129. sz.), feltehetően valamilyen másolatot mutattak be.

⁶⁴ A budai káptalan 1347. évi átíratában. – A további példányokat és ezek kapcsolatát lásd RA I/3.1577. sz.

⁶⁵ A másolatban hibásan 1273. év áll, vö. RDDA, 63–64. (88. sz.).

⁶⁶ A Szontagh-féle másolat – feltehetően a végén álló megjegyzésből következtetve – állítólag az eredeti alapján készült. Szintén őrá hivatkozik a kollekción két másik tétele is: 211. és 339. sz.

⁶⁷ Utolsó kiadása – amely az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzékében (RA II/2-3.) sem szerepel: JERŠOVÁ, 1937, 173. (A monográfia a [Draskóci és Jordánföldi] Ivánka család történetét tárgyalja, és oklevéltár is tartozik hozzá – Szabó András Péternek ezúton is köszönöm, hogy e műre felhívta a figyelmet!)

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
10. (p. 33.)	1275. 1425. jún. 25. ⁶⁸ 1447. febr. 6.	Vasvári kápt. Zsigmond király Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, 1787., orig., két példány. ⁶⁹	DL 44449. (Múz. Ta., Nagy István gyűjt.) DL 43637. (Múz. Ta., Jankovich-gyűjt.)
11. (p. 39.)	1277.	IV. László	[copia simplex]	–
12. (p. 41.)	1277. ⁷⁰	IV. László	Jonathan Wietoris másolata, ⁷¹ s. d.	DF 201646. ⁷² (Sopron v. lt.)
13. (p. 45.)	1279. 1328. máj. 1.	Vasvári kápt. Vasvári kápt.	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ⁷³ (Köszeg v. titkos lt.)
14. (p. 47.)	1274. ⁷⁴	IV. László	Az Erdődy család szamobori birtokosok elleni perének aktájából, 1784. ⁷⁵	Erdődy cs. galgóci lt. ⁷⁶
15. (p. 49.)	1295.	zalai konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233154. (Draskovics cs. lt.)
16. (p. 51.)	1308.	Újudvari keresztes konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233155. (Draskovics cs. lt.)
17. (p. 53.)	1313. febr. 18. 1393. jan. 8.	Zalai konv. Zalai konv.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 42533. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)
18. (p. 55.)	1277. 1313. okt. 20.	IV. László I. Károly	Jonathan Wietoris másolata, s. d.	DF 201688. (Sopron v. lt.)

⁶⁸ Az oklevélben foglalt további tartalmi átiratokat lásd ZsO XII. 750. sz.

⁶⁹ A két példány közül az alapszöveget a vasvári káptalan 1447. évi átirata adta (DL 44449.), amelyet lemásolása után összeolvasott az abban foglalt 1425. évi Zsigmond-oklevél eredeti példányával (DL 43637.). – Vö. ZsO XII. 750. sz.

⁷⁰ Az előbbivel egyező oklevél.

⁷¹ Jonathan Wietoris (1738–1802) a soproni evangélikus líceum tanára 1764-től, rektora 1785-től 1794-ig; meghalt Sopronban 1802. október 31-én. – NÉMETH, 1942, 300–303. (Wietoris főként Széchényi Ferenc révén utóbb a Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárába jutott kéziratának felsorolásával. Vö. még 46. jegyz. is). – A soproni városi levéltár anyagából készített több másolata is helyet kapott Hajnóczy kollekcijában, lásd még 18., 23., 31. és 119. sz.

⁷² Említendő, hogy Hajnóczynál megvan ugyanezen oklevél Károly-kori átírása is, szintén Wietoris másolata után (lásd alább 18. tétel). Lehetséges, hogy IV. László oklevelének másolata az átírás alapján készült.

⁷³ Eredeti példányát lásd uo. DF 262247.

⁷⁴ A másolatban hibásan: 1284., a helyes dátum: RA II/2–3, 2565. sz.

⁷⁵ A másolat végén Hajnóczy kezétől: „Descriptum ex processu Zamoboriensi per Franciscum Kaufmann et collatum 5^a Martii 1784”. – A per folyamán állítólag az eredeti függőpecsétetes oklevelet mutatták be a báni táblán.

⁷⁶ Lásd RA II/2–3, 2565. sz.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
19. (p. 59.)	1316(?) .jan. 7. 1316(?) .febr. 4.	I. Károly Zalai konv.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ⁷⁷
20. (p. 63.)	1316.	Vasvári kápt.	Sopron v. másolata, 1779.	DF 201685. (Sopron v. lt.)
21. (p. 65.)	1316.	Vasvári kápt.	Sopron v. másolata, 1779.	DF 201686. (Sopron v. lt.)
22. (p. 67.)	1317. szept. 30.	I. Károly	Sopron v. másolata, [1779.]	DF 201723. ⁷⁸ (Sopron v. lt.)
23. (p. 69.)	1317. okt. 28.	I. Károly	Jonathan Wietoris másolata, s. d.	DF 201693. (Sopron v. lt.)
24. (p. 73.)	1320. aug. 1. ⁷⁹ 1321. febr. 26.	Lampert országbíró I. Károly	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 283668. (Drasković cs. lt.)
25. (p. 79.)	1322. okt. 6.	Zalai konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233156. (Drasković cs. lt.)
26. (p. 81.)	1321. febr. 22. 1322. jan. 28. 1323. nov. 22.	Boszniai kápt. I. Károly I. Károly	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 283670. (Drasković cs. lt.)
27. (p. 85.)	1324. márc. 28.	Győri kápt.	Sopron v. másolata, 1779.	DF 201709. (Sopron v. lt.)
28. (p. 87.)	1326. szept. 8.	Mikcs szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 283671. (Drasković cs. lt.)
29. ⁸⁰ (p. 89.)	1327. jan. 19.	I. Károly	Sopron v. másolata, 1783.	DF 201723. (Sopron v. lt.)
30. ⁸¹ (p. 93.)	1327. jan. 19.	I. Károly	Sopron v. másolata, 1779.	DF 201723. (Sopron v. lt.)
31. (p. 95.)	1338. márc. 16.	I. Károly	Jonathan Wietoris másolata, s. d.	DF 201751. (Sopron v. lt.)
32. (p. 99.)	1339. ápr. 19.	I. Károly	Sopron v. másolata, 1783.	DF 201753. (Sopron v. lt.)

⁷⁷ Vö. AOkt IV. 89/223a és uo. 93/235a., az oklevél 1318 és 1320 közé datálásával. Az 1316. év szinte bizonyosan hibás, hiteles adatok szerint ugyanis ekkor Moka és Lövvő István a jókói várnagyok (Arch. 1301–1457, I, 334.). Az 1318-as évet talán Treutel Miklós temesi ispánságának kezdetéhez (uo. 202.) kötötték az Anjou-oklevéltár kiadói. Treutel jókói várnagyságára egy 1320. évi oklevélen kívül (uo. 334.) nem ismert más primer adat.

⁷⁸ A szöveget a soproniak kétségkívül I. Károly 1327. évi átíratából vették át (lásd alább 29. és 30. sz.), de a város levéltárában az 1317. évi Károly-oklevél is megvan: DF 201687.

⁷⁹ Ebben az oklevélben – egyes, főként formulás részek elhagyásával – az országbíró átírta a saját, 1320. június 13-án a titeli káptalanhoz intézett oklevélét, illetve a káptalan jelentését, ez utóbbit dátum nélkül. – AOkt V, 809., 810. sz., AOkt VI, 48. sz.

⁸⁰ Vö. 22. sz.

⁸¹ Vö. 22. sz. – Az oklevél a 29. sz. tétellel egyezik.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
33. ⁸² (p. 101.)	1339. ápr. 19.	I. Károly	Sopron v. másolata, 1783.	DF 201753. (Sopron v. lt.)
34. (p. 103.)	1340. jan. 16.	I. Károly	Sopron v. másolata, 1782.	DF 201756. (Sopron v. lt.)
35. (p. 105.)	1341. nov. 10.	I. Károly	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ⁸³ (Kőszeg v. titkos lt.)
36. (p. 107.)	1347. ápr. 13.	I. (Nagy) Lajos	ua.	DF 262266. ⁸⁴ (Kőszeg v. titkos lt.)
37. (p. 109.)	1346. júl. 6. 1347. okt. 22.	I. (Nagy) Lajos I. (Nagy) Lajos	[copia simplex] ⁸⁵	DL 3850. (MKA, Acta eccl., két példány)
38. (p. 113.)	1347. nov. 2.	Várad v.	Kéler Gottfried másolata, 1777.	DF 285820. (Pécsi Püspöki lt., Klimó-gyűjt.)
39. (p. 115.)	1348.	Késmárk v.	Jonathan Wietoris másolata, 1787.	<i>lappang</i> ⁸⁶
40. (p. 117.)	1348. nov. 11.	(Raholcai Tót) Lőrinc vasi és soproni ispán	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. (Kőszeg v. titkos lt.)
41. (p. 119.)	1329. jan. 7. 1352. jún. 17. ⁸⁷	I. Károly I. (Nagy) Lajos	Zarka Mihály tulajdonában, 1787., orig.	DL 41185. (Múz. Ta.)
42. (p. 123.)	1353. aug. 13.	I. (Nagy) Lajos	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. (Kőszeg v. titkos lt.)
43. (p. 125.)	1353. nov. 30.	(Gilétfi) János lékai várnagy	ua.	DF 262266. ⁸⁸ (Kőszeg v. titkos lt.)
44. (p. 127.)	1361. nov. 10. ⁸⁹	I. (Nagy) Lajos	„Protocolum sub littera C” ⁹⁰	DL 5090. (MKA, Neoreg.)
45. (p. 128.)	1206.	II. András	ua.	DL 45. (MKA, Neoreg.)

⁸² Az oklevél a 32. sz. tétellel egyezik.

⁸³ Az oklevél eredeti példánya is megvan ugyanott: DF 262188.

⁸⁴ Az oklevél eredeti példánya is megvan ugyanott: DF 262250.

⁸⁵ A másolat *copia simplex*. – Megjegyzendő, hogy a másolatot író kéz egy, ugyanezen oklevélről készült másik kópián is azonosíthatónak tűnik: DF 280602. (Fejér Megyei Levéltár, DL 23.)

⁸⁶ Két további újkori másolata ismert a szövegnek, lásd AOKlt XXXII, (1347) 932. sz.

⁸⁷ Nagy Lajos oklevelében át van írva még a vasvári káptalannak Károly 1329. január 7-i parancsára adott válasza (dátum nélkül), valamint Károlynak a káptalan jelentésének ismeretében kiadott privilégiuma (dátum nélkül). Ezek lehetséges datálásáról lásd AOKlt XIII, 59. sz. és 666. sz.

⁸⁸ Eredeti példánya is megvan ugyanott: DF 262251.

⁸⁹ Az 1364. július 5-i megerősítésnek csak az első szavait írták le, utalással a Tripartitum II. könyvének 14. címére.

⁹⁰ Ezt a protocollumot nem tudtam azonosítani. Figyelemre méltó, hogy az oklevelek Lajos király 1353. évi kiadványát leszámítva egytől egyig pozsonyi vagy Pozsony megyei vonatkozásúak.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
46. (p. 131.)	1253. júl. 1.	Pozsonyi kápt.	ua.	DL 380. (MKA, Neoreg.)
47. (p. 132.)	1335. júl. 13.	I. Károly	ua.	DL 2939. (MKA, Neoreg.)
48. (p. 133.)	1353. jún. 11. ⁹¹ 1353. jún. 26. ⁹²	I. (Nagy) Lajos I. (Nagy) Lajos	ua.	DL 4369 (MKA, Neoreg.)
49. (p. 143.)	1358. szept. 1.	Kont Miklós nádor	Croneker János magyargencsi birtokos ⁹³	<i>lappang</i>
50. (p. 145.)	1358. jan. 24.	(Paksi) Leusták szlavón vikárius	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 41332. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)
51. (p. 149.)	1358. aug. 16.	Turóci konv.	Ivánka Dániel tulajdonában, orig., 1778. ⁹⁴	DL 65667. (Ivánka cs. lt.)
52. (p. 151.)	1355. okt. 5. 1360. jún. 1.	András királynéi tárnokmester Vas m.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 41430. (Múz. Ta.)
53. (p. 152.)	1324. jan. 18. 1324. márc. 11. 1324. ápr. 27. 1361. ápr. 9. ⁹⁵	I. Károly Pozsonyi kápt. I. Károly I. (Nagy) Lajos	[copia simplex]	DL 56744. (Jeszenák cs. lt.) ⁹⁶
54. (p. 161.)	1331. ápr. 28. 1331. jún. 20. 1331. okt. 6. 1342. okt. 9. 1354. szept. 29.	I. Károly I. Károly I. Károly I. (Nagy) Lajos I. (Nagy) Lajos ⁹⁷	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233098. (Drasković cs. lt.)
55. (p. 167.)	1364. ápr. 28.	Zalai konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233352. (Drasković cs. lt.)

⁹¹ A kéziratban hibásan 1333. év áll.

⁹² Az 1364. december 28-i megerősítésnek csak az első szavait írták le, utalással a Tripartitum II. könyvének 14. címére.

⁹³ A záradék szövege: „Anno 1787 die 19 Martii in Nemeskér ex originali mecum a Ioanne Croneker Magyar-Gencsiensi eiusdem possessoris communicato per me, dominum Prusinszky et dominum Dallos collatum.” – Dallos Márton Széchényi Ferenc levéltárának rendezője volt (ÁLDÁSY, 1902, 286.), Prusinszky József (1741–1805) pedig Sopron vármegye esküdt ülnöke, szilsárkányi birtokos, ismert alakja a dunántúli evangélikus közéletnek.

⁹⁴ Összeolvastva Kaprinai Istvánnal (cum patre Kaprinay collatum) – talán a Kaprinai-gyűjtemény egy másolatáról van szó.

⁹⁵ A másolat végén szerepel Lajos király 1365. január 25-i megerősítő záradéka is, amely a Jeszenák-levéltár eredeti példányán is olvasható.

⁹⁶ A leszámazást lásd AOKt VIII, 30., 100., 202. sz.

⁹⁷ A másolat végén szerepel Lajos király 1364. február 26-i megerősítő záradéka is, amely az eredeti példányon is olvasható.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
56. (p. 169.)	1366. jún. 10.	Kont Miklós nádor	Sopron v. által bemutatott másolat, 1783.	DF 201824. (Sopron v. lt.)
57. (p. 171.)	1366. febr. 23.	Pannonhalmi konv.	Sopron v. által bemutatott másolat, 1782.	DF 201822. (Sopron v. lt.)
58. (p. 173.)	1367. febr. 1.	I. (Nagy) Lajos	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ⁹⁸ (Köszeg v. titkos lt.)
59. (p. 175.)	1367. dec. 8. 1450. jún. 26.	Vasvári kápt. Vasvári kápt.	Rajcsányi Ádám másolata, 1783. ⁹⁹	DL 5630. (MKA, Acta eccl.)
60. (p. 183.)	1374. nov. 14.	Erzsébet királyné	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹⁰⁰ (Köszeg v. titkos lt.)
61. (p. 185.)	1374. nov. 14.	Erzsébet királyné	ua.	DF 262266. (Köszeg v. titkos lt.)
62. (p. 187.)	1376. okt. 11. 1376. okt. 15. ¹⁰¹	Somogyi konv. Garai Miklós nádor	Széchényi Ferenc tulajdonában, cop., 1787. ¹⁰²	DL 42020. (Múz. Ta.)
63. (p. 199.)	1381. máj. 9.	Zalai konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233165. (Draskovič cs. lt.)
64. (p. 201.)	1381. aug. 22. 1381. szept. 20.	I. (Nagy Lajos) Vasvári kápt.	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹⁰³ (Köszeg v. titkos lt.)
65. (p. 205.)	1381. aug. 22.	I. (Nagy) Lajos	ua.	DF 262266. (Köszeg v. titkos lt.)
66. (p. 208.) ¹⁰⁴	1381. jún. 5. 1381. okt. 9.	I. (Nagy) Lajos Zalai konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233329. (Draskovič cs. lt.)
67. (p. 209.)	1392. nov. 13. ¹⁰⁵	Zsigmond király	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹⁰⁶ (Köszeg v. titkos lt.)
68. (p. 211.)	1382. márc. 15.	I. (Nagy Lajos)	[copia simplex]	DF 244605. (Szász Nemzeti Levéltár)

⁹⁸ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262195.

⁹⁹ A másolat végén álló záradék szerint a több helyütt olvashatatlan pergamen oklevél szövegét Hajnóczy a vasvári káptalan 1522. évi transsumptomának Rajcsányi Ádám által 1745-ben készített másolata alapján (jelenleg DL 24331. jelzeten lelhető fel) ellenőrizte és kiegészítette. – Az 1522. évi átirat szintén bekerült a kollekcióba, lásd 334. sz. – A két oklevélhez Horváth János közvetítésével jutott hozzá.

¹⁰⁰ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262197.

¹⁰¹ A somogyi konvent kiadványainak a nádori oklevélben foglalt tartalmi átiratait lásd BORSA, 1999, 20 (369. sz.); 23 (377. sz.).

¹⁰² A másolatot Széchényi Osztopáni Dezsőjános(!) közvetítésével kapta meg.

¹⁰³ Az eredeti oklevelet lásd uo. DF 262202.

¹⁰⁴ A hibás számozás miatt az oklevél a 207. oldalon folytatódik.

¹⁰⁵ A másolatban hibásan 1382. év áll.

¹⁰⁶ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262257.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
69. (p. 213.)	1354. márc. 19. 1357. máj. 2. 1383. jan. 16.	Vasvári kápt. I. (Nagy) Lajos Mária királynő	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹⁰⁷ (Kőszeg v. titkos lt.)
70. (p. 217.)	1383. jan. 28.	Mária királynő	[copia simplex]	DL 6982. (MKA, Acta publ.) ¹⁰⁸
71. (p. 221.)	(1284). febr. 16. 1330. máj. 8. 1330. jún. 5. 1330. jún. 11. 1384. máj. 8. ¹⁰⁹	IV. László I. Károly Vasvári kápt. I. Károly Garai Miklós nádor	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 42289. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.) ¹¹⁰
72. (p. 225.)	1385. aug. 26.	Somogyi konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233166. (Drasković cs. lt.)
73. (p. 227.)	1385. jan. 7.	Erzsébet királyné	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹¹¹ (Kőszeg v. titkos lt.)
74. (p. 229.)	1385. júl. 7.	Erzsébet királyné	ua.	DF 262266. ¹¹² (Kőszeg v. titkos lt.)
75. (p. 231.)	1385. jún. 12.	Vasvári kápt.	ua.	DF 262266. (Kőszeg v. titkos lt.)
76. (p. 233.)	1387. márc. 1.	Zsigmond brandenburgi őgróf	ua.	DF 262266. ¹¹³ (Kőszeg v. titkos lt.)
77. (p. 235.)	1391. júl. 25.	Zsigmond király	ua.	DF 262266. ¹¹⁴ (Kőszeg v. titkos lt.)
78. (p. 238.)	1391. márc. 17.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 42477. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)

¹⁰⁷ A további fennmaradt példányokra és ezek kapcsolatára lásd AOKt XXXVIII, 132. sz.

¹⁰⁸ Eredeti példány a DL–DF-adatbázisban nem található meg. A kamarai levéltár fentebbi jelzeten nyilvántartott példány egyszerű másolat, amely Mária királynő oklevelét Zsigmond király 1430. április 27-én kelt átiratának Mátyás király által 1486. március 30-án megerősített kiadványában tartalmazza. Hogy a Hajnóczy-gyűjteménybe bekerült másolat kapcsolatban áll-e a kamarai példánnyal, nem lehet megállapítani.

¹⁰⁹ A transsumptum felépítése az alábbi: A Garai Miklós által átírt 1330. évi Károly-oklevél két oklevelet írt át: IV. László királyét, illetve a vasvári káptalanét, amely magában foglalta Károly 1330. május 8-án kelt diplomáját is.

¹¹⁰ A transsumptumban foglalt oklevelek további példányaira lásd AOKt XIV, 334. sz.

¹¹¹ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262254.

¹¹² Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262206.

¹¹³ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262207.

¹¹⁴ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262256.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
79. (p. 239.)	1392. febr. 8.	Zsigmond király	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹¹⁵ (Köszeg v. titkos lt.)
80. (p. 241.)	1393. nov. 9. 1393. dec. 12.	Zsigmond király Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233435. (Drasković cs. lt.)
81. (p. 243.)	1396. aug. 27. 1396. szept. 5.	Zsigmond király Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
82. (p. 245.)	1398. ápr. 13.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 42666. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)
83. (p. 247.)	1397. ápr. 24.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 42643. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)
84. (p. 249.)	1401. ápr. 24.	Zsigmond király	[copia simplex]	DL 84812. (Semsey cs. lt.) ¹¹⁶
85. (p. 253.)	1402. márc. 15.	Körös m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 283650. (Drasković cs. lt.)
86. (p. 255.)	1403. nov. 19.	Zsigmond király	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233100. (Drasković cs. lt.)
87. (p. 258.)	1404. márc. 13.	Zsigmond király	Kéler Gottfried másolata, 1777. ¹¹⁷	DF 285862. (Pécsi Püspöki lt., Klimó-gyűjt.)
88. (p. 259.)	1404. nov. 16.	Garai Miklós nádor	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹¹⁸ (Köszeg v. titkos lt.)
89. (p. 261.)	1404. ápr. 8.	Zsigmond király	ua.	DF 262266. ¹¹⁹ (Köszeg v. titkos lt.)
90. (p. 265.)	1404. ápr. 4. 1450. márc. 25.	Zsigmond király Budai kápt.	Radványi János tulajdonában, orig., 1777.	DL 84715. (Radvánszky cs., radványi lt.) ¹²⁰
91. (p. 275.)	1415. márc. 21.	Zsigmond király	Zaversky Boldizsár tulajdonában, cop., 1784.	<i>lappang</i> ¹²¹
92. (p. 277.)	1405. ápr. 15.	Zsigmond király	Jonathan Wietoris másolata, 1787.	DF 258981. ¹²² (Kisszeben v. lt.)

¹¹⁵ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262210.

¹¹⁶ A Hajnóczy-kollekcióban a címereslevél régi magyar fordítása olvasható, amelynek, úgy tűnik, legrégebbi példánya a Semsey-levéltárban maradt fenn. A DL–DF-adatbázisban további másolatok is találhatóak: DL 71748. (Szulyovszky-Pottornyai cs. lt.), DL 105931. (Dessewfy cs. grófi ágának lt.).

¹¹⁷ Lehet, hogy csak a szöveg ellenőrzése történt 1777-ben az említett másolat alapján.

¹¹⁸ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262212.

¹¹⁹ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262211.

¹²⁰ A káptalani átirat eddig nem regisztrált újkori másolata: DL 71287. (Görgey család toporci lt.).

¹²¹ Vö. ZsO V, 400. (1415. március 20-i kelettel).

¹²² Kiadásokra, átiratokra lásd ZsO II/1, 3794. és 3883. sz.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
93. (p. 281.)	1405. júl. 11. 1450. dec. 21.	Vasvári kápt. Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
94. (p. 285.)	1406. júl. 4.	Zágráb m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233332. (Drasković cs. lt.)
95. (p. 287.)	1403. nov. 3. 1404. jan. 20. 1404. febr. 22. 1406. máj. 19. ¹²³	Zsigmond király Zsigmond király Zalai konv. Zsigmond király	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹²⁴
96. (p. 291.)	1396. márc. 15. 1397. ápr. 4. 1397. ápr. 24. 1397. máj. 13. 1397. jún. 2. 1397. júl. 27. 1406. márc. 15.	Vasvári kápt. Vasvári kápt. Vasvári kápt. Zsigmond király Vasvári kápt. Zsigmond király Zsigmond király	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 42652. és DL 42881. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.) ¹²⁵
97. (p. 299.)	1406. ápr. 14. 1406. aug. 4. 1406. nov. 11.	Zsigmond király Zágrábi kápt. Zsigmond király	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233604. (Drasković cs. lt.)
98. (p. 303.)	1407. febr. 25. ¹²⁶	Zsigmond király	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. (Kőszeg v. titkos lt.)
99. (p. 305.)	1407. márc. 18.	Zsigmond király	ua.	DF 262266. ¹²⁷ (Kőszeg v. titkos lt.)
100. (p. 307.)	1408. dec. 15.	Garai Miklós nádor	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233171. (Drasković cs. lt.)
101. (p. 309.)	1403. ¹²⁸ dec. 8.	Zsigmond király	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹²⁹

¹²³ A transsumptum felépítése az alábbi: Zsigmond 1406. évi oklevele két okiratot tartalmazott, egyrészt az uralkodó 1403. november 3-án kelt adománylevelét, másrészt a zalai konvent 1404. évi oklevelét, amely magában foglalta Zsigmond 1404. január 20-i iktatási parancsát.

¹²⁴ Vö. ZsO II/1, 4737. sz.

¹²⁵ Mivel a ZsO I. és II. kötetei nem regisztrálják az összes átírt oklevelet, valamint a DL 42881. sz. példányt nem is említik, a transsumptomokat e helyütt foglalom össze: a DL 42652. sz. oklevél Zsigmond király 1397. július 27-i oklevelében az alábbi okiratokat tartalmazza átírva: 1. Zsigmond 1397. május 13-i diplomáját, benne átírva a vasvári káptalan 1396. március 15-i, illetve 1397. április 24-i kiadványaival; 2. Zsigmond egy másik 1397. május 13-i diplomáját, benne átírva a vasvári káptalan 1397. április 4-i kiadványával; 3. a vasvári káptalan 1397. június 2-i oklevelét, benne átírva Zsigmond 1397. május 13-i parancsával. – A DL 42881. sz. példány a fenti, 1397. július 27-i oklevelet tartalmazza 1406. április 15-i átírásban. – Hajnóczy az 1406. évi okiratot vette alapul, de margójegyzetekben a korábbi oklevél olvasatait is számos esetben feltüntette.

¹²⁶ Az oklevél napi dátuma Hajnóczynál tévesen február 24., vö. ZsO II/2, 5314. sz.

¹²⁷ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262216.

¹²⁸ Hajnóczynál az eredeti – jelenleg lappangó – példány hátlapját követve a kiadási év 1408-ként van meghatározva, vö. ZsO II/1, 2826. sz.

¹²⁹ Vö. ZsO II/1, 2826. sz.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
102. (p. 311.)	1409. márc. 16.	Zsigmond király	<i>Abschriften der Statt Günfs</i> , 1787.	DF 262266. ¹³⁰ (Köszeg v. titkos lt.)
103. (p. 313.)	1410. febr. 6.	Vasvári kápt.	A Viczay Keresztély (Christianus) és Széchényi Zsigmond között 1733-ban zajló határper aktájából ¹³¹	<i>lappang</i> ¹³²
104. (p. 319.)	1408. dec. 29. ¹³³ 1409. jan. 14. 1411. jún. 2. ¹³⁴	Zsigmond király Csanádi kápt. Zsigmond király	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233102. (Drasković cs. lt.)
105. (p. 331.)	1412. jún. 13. 1412. júl. 26.	Zsigmond király Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233282. (Drasković cs. lt.)
106. (p. 333.)	1412. dec. 9.	Körös m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233355. (Drasković cs. lt.)
107. (p. 335.)	1413. jan. 18.	Körös m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 283651. (Drasković cs. lt.)
108. (p. 340.)	1414. jan. 17.	Borbála királyné	<i>Abschriften der Statt Günfs</i> , 1787.	DF 262266. ¹³⁵ (Köszeg v. titkos lt.)
109. (p. 341.)	1415. nov. 11.	Zsigmond király	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹³⁶
110. (p. 343.)	1415. máj. 3. 1415. jún. 4.	Csupor Pál szlavón bán Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233439. (Drasković cs. lt.)
111. (p. 345.)	1417. aug. 24.	Zsigmond király	Jonathan Wietoris másolata, 1787.	DF 258963. (Dobsina v. lt.)
112. (p. 347.)	1417. szept. 4.	Zsigmond király	Kéler Gottfried másolata, 1777.	DL 98472. (Vétel útján bekerült irat)

¹³⁰ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262217.

¹³¹ A záradék szövege: „Descriptum per Pénzes ex copia processus metalis actore comite Christiano Viczay contra c(omitum) Sigismundum Széchényi 1733 coram vicecomite comitatus Soproniensis moti, et collatum 27. Juli 1782.” – Vö. még 274. sz. – A csak vezetéknevével megnevezett egykori másoló valószínűleg ugyanaz a Pénzes István volt, akinek másolata révén a kollekczióba Mátyás király 1472. évi dekretuma is bekerült, lásd 216. sz.

¹³² Az oklevélben szereplő káptalani méltóságsor alapján az irat csak 1409. április 26. és 1411. március 16. között kelhetett. A DL–DF-adatbázisban a káptalani kiadványok között nem találtam.

¹³³ E dátum alatt két oklevélről van szó, vö. ZsO II/2, 6496., 6497. sz. (Nem a Draskovics-levéltár példánya alapján.)

¹³⁴ A transsumptum felépítése az alábbi: az 1411. évi királyi oklevél két kiadványt tartalmaz, egyrészt Zsigmond 1408. december 29-i diplomáját, másrészt a csanádi káptalan jelentését 1409-ből, amely Zsigmond egy szintén 1408. december 29-én kelt parancslevelét is magában foglalja.

¹³⁵ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262220.

¹³⁶ Vö. ZsO V, 1210. sz.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
113. (p. 349.)	1427. ¹³⁷ júl. 25.	Rozgonyi István temesi ispán	Kéler Gottfried másolata, 1777.	DF 285879. (Pécsi Püspöki lt., Klimó-gyűjt.)
114. (p. 351.)	1421. nov. 18. 1422. jan. 3.	Zsigmond király Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹³⁸
115. (p. 353.)	1425. márc. 30.	Zsigmond király	Széchényi Ferenc tulajdonában, orig., 1787.	DL 43627. (Múz. Ta.)
116. (p. 355.)	1426. febr. 6.	Zsigmond király	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 43655. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)
117. (p. 360.) ¹³⁹	1426. febr. 6. 1426. febr. 27.	Zsigmond király Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹⁴⁰
118. (p. 361.)	1427. dec. 21.	Lépes Lóránt erdélyi alvajda	[copia simplex] ¹⁴¹	DF 244696. ¹⁴² (Szász Nemzeti Levéltár)
119. (p. 363.)	1428. szept. 25.	Vilmos fraknoi gróf	Jonathan Wietoris másolata, s. d.	DF 202409. (Sopron v. lt.)
120. (p. 367.)	1404. jan. 20. 1429. máj. 25 1429. jún. 29. ¹⁴³	Zsigmond király Vasvári kápt. Pálóczi Mátyus országbíró	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 43789. (Jankovich-gyűjt.)
121. (p. 373.)	1429. okt. 21.	Zsigmond király	Sopron v. által bemutatott másolat, 1782.	DF 202443. (Sopron v. lt.)
122. (p. 381.)	1429. okt. 21. ¹⁴⁴	Zsigmond király	Széchényi Ferenc hiteles másolatából ¹⁴⁵	DF 202443. (Sopron v. lt.)
123. (p. 387.)	1430. okt. 16.	Cillei Hermann szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276759. (Drasković cs. lt.)

¹³⁷ A kollekcióban hibásan 1420. évvel szerepel (vö. ZsO VII, 2007* sz.), a kelet helyesen 1427, vö. ZsO XIV, 826. sz.

¹³⁸ ZsO VIII, 1155. sz.

¹³⁹ A lapok sorrendjének keveredése miatt az oklevél a 360–358. oldalakon olvasható.

¹⁴⁰ ZsO XIII, 110. és 222. sz.

¹⁴¹ A másolat végén annyi megjegyzéssel, hogy az eredeti példány pecsétje zöld selyemzsinóron függött.

¹⁴² A további másolatokat és kiadásokat lásd ZsO XIV, 1279. sz.

¹⁴³ A transsumptum külön átiratokban tartalmazza az 1404. évi királyi, illetve az 1429. évi káptalani oklevelet.

¹⁴⁴ Az előbbivel egyező oklevél.

¹⁴⁵ A másolat végén az alábbi záradék: „Quod presens copia cum vero ac genuino penes incltyae Regiae Camerae Hungariae Aulicae Registraturam existente originali suo de verbo ad verbum concordet, testor in fidem subscriptus. Posonii, in Archivo Regio, Stephanus Csatory, Regiae Camerae Hungariae registrator m. p.” – Ennek a kamarai példánynak a DL–DF-adatbázisban ma nincsen nyoma.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
124. (p. 391.)	1431. szept. 13. ¹⁴⁶	Stiborici Stibor	Szakolca város tulajdonában, orig., 1777.	DF 277143. ¹⁴⁷ (Szakolca v. lt.)
125. (p. 395.)	1431. okt. 18.	Mert Fulczian kismartoni tiszttartó	Sopron v. által bemutatott másolat, 1782.	DF 202497. ¹⁴⁸ (Sopron v. lt.)
126. (p. 397.)	1431. aug. 29.	Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233150. (Draskovics cs. lt.)
127. (p. 399.)	1431. ápr. 6.	Kapornaki konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233357. (Draskovics cs. lt.)
128. (p. 401.)	1431. jún. 19.	Voynovich Benedek comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233179. (Draskovics cs. lt.)
129. (p. 404.)	1431. jan. 5.	Stiborici Stibor	„Ex copia processu urburali Vag-Ujhellyiensi”, 1777. ¹⁴⁹	DF 285413. (Vágújhelyi prép. lt.)
130. (p. 405.)	1403. febr. 9.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
131. (p. 407.)	1433. szept. 14.	Zsigmond király	Széchényi Ferenc tulajdonában, cop., 1787.	DF 281729. (Késmárk v. lt.)
132. (p. 409.)	1433. dec. 21.	Bazini Miklós gróf	Sopron v. által bemutatott másolat, 1782.	DF 202603. (Sopron v. lt.)
133. (p. 411.)	1436. ¹⁵⁰	Zsigrai Pócs Mihály, Márkusfalvi Máriás György	Széchényi Ferenc tulajdonában, orig., 1787.	DL 44123. (Múz. Ta.)
134. (p. 413.)	1436. jún. 9.	Zsigmond király	Széchényi Ferenc tulajdonában, orig., 1787.	DL 44091. (Múz. Ta.)
135. (p. 415.)	1437. szept. 16.	Lépes Loránd erdélyi alvajda ¹⁵¹	[copia simplex]	DF 244724. (Szász Nemzeti Levéltár)
136. (p. 420.)	1437. márc. 7.	Zsigmond király	Jonathan Wietoris másolata, 1787.	<i>lappang</i>

¹⁴⁶ A kollekciónban „feria quarta” olvasat áll, amely a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepe előtti szerdára utal (1431-ben szeptember 12.). Az eredeti példány alapján azonban kétségtől eltekintve a „feria quinta” forma a helyes.

¹⁴⁷ A kollekciónban az oklevélszöveg utáni jegyzetben említés esik arról, hogy az oklevelet I. Ferdinánd 1549-ben, majd II. Miksa 1565-ben újból átírta, amely szintén a város birtokában volt 1777-ben. Ennek fotómásolatát lásd DF 277158. sz. alatt.

¹⁴⁸ Vö. HÁZI, 1924, 33.

¹⁴⁹ Vö. 63. jegyz.

¹⁵⁰ Az oklevélben csak az évi dátum van megadva.

¹⁵¹ Az ún. „kápólnai unió” szövegéről van szó.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
137. (p. 422.)	1437. ¹⁵²	Zsigmond király	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276755. (Drasković cs. lt.)
138. (p. 423.)	1438. ¹⁵³ nov. 19.	Pieskowai <i>Saffrancz</i> Péter krakkói alkamarás	Széchenyi Ferenc tulajdonában, orig., 1787.	DL 44221. (Múz. Ta.)
139. (p. 426.)	1438. márc. 8.	Albert király	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i> ¹⁵⁴
140. (p. 427.)	1438. jún. 9.	Albert király	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233403. (Drasković cs. lt.)
141. (p. 437.)	1440. márc. 18.	Erzsébet királyné	Mesterházy István tulajdonában, orig., 1779.	DF 287867. (Mesterházy cs. lt.)
142. (p. 438.)	1440. aug. 1.	I. Ulászló	[copia simplex]	<i>lappang</i> ¹⁵⁵
143. (p. 439.)	1440. júl. 27.	I. Ulászló	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
144. (p. 441.)	1442. aug. 8.	Erzsébet királyné	[copia simplex]	<i>lappang</i> ¹⁵⁶
145. (p. 443.)	1444. aug. 11.	Hunyadi János főkapitány	[copia simplex]	<i>lappang</i> ¹⁵⁷
146. (p. 445.)	1444. márc. 23.	Pataki Miklós nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233447. (Drasković cs. lt.)
147. (p. 447.)	1444. febr. 18.	Pataki Miklós nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
148. (p. 449.)	1444. márc. 10.	Pataki Miklós nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233530. (Drasković cs. lt.)
149. (p. 451.)	1444. júl. 21.	Pataki János nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 279442. (Drasković cs. lt.)

¹⁵² Az oklevél csonka, így a pontos dátum nem állapítható meg.

¹⁵³ A kollekciónban 1437. év áll, ám mivel a szöveg már magyar királyként említi Habsburg Albertet, értelemszerűen 1438 novemberében kelhetett.

¹⁵⁴ A másolat végén álló jegyzet szerint az eredeti Draskovics János levéltárában volt. A DL–DF-adatbázisban ellenben sem a dátum, sem a kiadó személye alapján nem található.

¹⁵⁵ 18. századi másolata a Benyovszky cs. levéltárában: DL 105951. – Wagner Károly kézírata nyomán kiadta KATONA, 1790, 104.

¹⁵⁶ Közelkorú másolata Bártfa város levéltárában: IVÁNYI, 1910, 69/390. sz. (DF 213078). – Az oklevélnek számos kiadása van, az általam ismert legrégebbi: KATONA, 1790, 201. (Wagner Károly kézírata nyomán).

¹⁵⁷ Az oklevélnek számos kiadása van, az általam ismert legrégebbi: KATONA, 1790, 296. (Cornides Dániel kézírata nyomán).

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
150. (p. 453.)	1445. ¹⁵⁸	(IV.) Frigyes római király	Széchenyi Ferenc tulajdonában, orig., 1787.	DL 44406. (Múz. Ta.)
151. (p. 455.)	1446. ápr. 24.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹⁵⁹
152. (p. 457.)	1446. jan. 21.	(IV.) Frigyes római király	<i>Abschriften der Statt Günß</i> , 1787.	DF 262266. ¹⁶⁰ (Köszeg v. titkos lt.)
153. (p. 459.)	1447. máj. 8.	Pataki Miklós nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233448. (Drasković cs. lt.)
154. (p. 461.)	1447. jún. 25. ¹⁶¹	Isanóci György fia: [Bálint], ¹⁶² nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
155. (p. 463.)	1447. jan. 5. 1451. máj. 1.	Vasvári kápt. Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
156. (p. 465.)	1447. ápr. 1. 1447. ápr. 20. 1449. máj. 21. ¹⁶³	Hunyadi János kormányzó Csázmai kápt. Cillei Frigyes zagorjei gróf	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 279444. (Drasković cs. lt.)
157. (p. 469.)	1449. szept. 1. 1449. szept. 23.	Garai László nádor Zalai konv.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 44553. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)
158. (p. 471.)	1450. júl. 19.	Zólyomi Benedek zágrábi püspök	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233107. (Drasković cs. lt.)
159. (p. 473.)	1452. dec. 5.	Prezecsnafoi Benedek nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233193. (Drasković cs. lt.)
160. (p. 475.)	1452. márc. 9.	Zalai konv.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 44624. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)

¹⁵⁸ Az oklevél sérülése miatt a pontos dátum nem állapítható meg.

¹⁵⁹ Az oklevélnek fennmaradtak egyéb újkori másolatai: 1. Zala Megyei Levéltár, Mohács előtti oklevelek 58. sz. (DF 253884.) – hiteles másolat 1753-ból; 2. Festetics cs. lt., Sallér cs. lt. (DL 94187.) – egyszerű másolat; 3. Oršic cs. lt. (DF 276938.) – egyszerű másolat.

¹⁶⁰ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262225.

¹⁶¹ A dátumformula (*die dominico proximo ante festum beati Iohannis Baptiste*) alapján a másik lehetséges kelet: 1447. szeptember 3.

¹⁶² A fiú neve az oklevél sérülése miatt már 1784-ben sem volt olvasható; a név kiegészítését más forrás alapján B. Halász Évának ezúton is köszönöm.

¹⁶³ Cillei Frigyes oklevele a káptalan átíratában tartalmazza Hunyadi János oklevelét.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
161. (p. 477.)	1453. nov. 27.	Prezecsnafoi Benedek nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233194. (Drasković cs. lt.)
162. (p. 479.)	1454. máj. 21.	Prezecsnafoi Benedek nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
163. (p. 481.)	1454. szept. 23.	V. László	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49408. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
164. (p. 483.)	1455. szept. 29.	Vitovec János báni főkapitány	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233109. (Drasković cs. lt.)
165. (p. 485.)	1456. máj. 6.	V. László	Kéler Gottfried másolatából, 1777.	DF 286655. (Barcasági kápt. lt.)
166. (p. 487.)	1456. júl. 2.	Vas m.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
167. (p. 489.)	1456. máj. 31.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
168. (p. 491.)	1457. jún. 21.	V. László	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
169. (p. 493.)	1457. aug. 10.	V. László	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233195. (Drasković cs. lt.)
170. (p. 495.)	1457. máj. 10. 1457. szept. 19.	V. László Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233454. ¹⁶⁴ (Drasković cs. lt.)
171. (p. 497.)	1457. febr. 1.	Zágráb v.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233196. (Drasković cs. lt.)
172. (p. 498.)	1697. ¹⁶⁵	Konrad Samuel Schurzfleisch ¹⁶⁶	Laurentius Weidenfelder másolatából ¹⁶⁷	
173. (p. 500.)	1456. ápr. 22.	Juan de Carvajal pápai legátus	Laurentius Weidenfelder másolatából ¹⁶⁸	<i>lappang</i> ¹⁶⁹

¹⁶⁴ A levéltárban ezen oklevél Mátyás király 1465. évi átiratában szintén megvan (DF 233119.), amelyet Hajnóczy összeolvasott az 1457. évi eredetivel. Az 1465. évi oklevelet lásd 194. sz.

¹⁶⁵ A levélben csak az évszám szerepel. – A kollekcióba akként kerülhetett, hogy másolója azonos a 173. tétel írnokával.

¹⁶⁶ Konrad Samuel Schurzfleisch (1641–1708) wittenbergi egyetemi tanár. A kollekcióba bekerült levelet Georg Reußner von Reußenfels (1673–1703) nagyszzebeni szenátorhoz intézte 1697-ben, kiadását lásd GRÄSER, 1848.

¹⁶⁷ Laurentius Weidenfelder (1693–1755) szász evangélikus lelkész, személyére lásd PAPP, 2013.

¹⁶⁸ A másolatot jegyző írnok készítette a levélnek ma a brassói Trausch-gyűjteményben fellelhető másolatát is, lásd DF 286734.

¹⁶⁹ A levél szövegét elsőként Cornides gyűjteményéből közölte KATONA, 1790, 1049. – Egy Trausch-gyűjteményben lévő kópián kívül (lásd az előző jegyzetet) egy másik másolatot őriz a Szász Nemzeti Levéltár Nagyszzebenben: DF 246253. – Gustav Gündisch szerint mindkét másolatot Weidenfelder készítette,

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
174. (p. 502.)	1458. máj. 22.	I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233112. (Drasković cs. lt.)
175. (p. 504.)	1453. máj. 19. 1454. okt. 23. 1458. júl. 22. ¹⁷⁰	V. László Zágrábi kápt. Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 44879. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
176. (p. 508.)	1273. ¹⁷¹ szept. 12. 1285. ¹⁷² 1323. jan. 23. 1455. okt. 17. 1457. febr. 28. ¹⁷³	IV. László IV. László I. Károly V. László Pannonhalmi konv.	[copia simplex]	DF 278068. (Győri káptalan ml.)
177. (p. 514.)	1458. máj. 22.	I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233197. (Drasković cs. lt.)
178. (p. 516.)	1457. nov. 19. 1458. jan. 5.	V. László Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276748. (Drasković cs. lt.)
179. (p. 518.)	1457. máj. 10. 1457. máj. 10. 1458. máj. 4. ¹⁷⁴	V. László V. László Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233110. (Drasković cs. lt.)
180. (p. 520.)	1488. nov. 16. 1488. dec. 31.	I. Mátyás Zágrábi kápt.	Buj[ath] Antal báni táblai jegyző másolata után, s. d. ¹⁷⁵	<i>lappang</i> ¹⁷⁶
181. (p. 522.)	1459. máj. 11.	Gúti Ország Mihály nádor	– ¹⁷⁷	<i>lappang</i>
182. (p. 525.)	1460. jún. 26.	I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233113. (Drasković cs. lt.)
183. (p. 527.)	1461. máj. 11.	Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233363. (Drasković cs. lt.)

a pergamenre írt eredeti példányt pedig, amely a kelneki (Câlnic, RO) evangélikus plébánia levéltárában volt, Szendrey Benedeknek, a Magyar Udvari Kamara levéltár-igazgatójának adományozta: UGDS III, 523.

¹⁷⁰ Az 1458. évi káptalani oklevél V. László kiadványát a káptalan 1454. évi átiratában tartotta fenn.

¹⁷¹ Az oklevélben – az eredetiben is – e helyütt tévesen 1293 áll, vö. RA II/2–3, 2408. sz.

¹⁷² Az oklevélben csak évi dátum szerepel.

¹⁷³ A transsumptum egy „négylépcsős” átirás, tehát valójában az 1273. évi oklevél újbóli megerősítéseiről van szó.

¹⁷⁴ A káptalan egymástól függetlenül írta át a két uralkodói oklevelet.

¹⁷⁵ A báni táblán – legvalószínűbben 1765-ben – állítólag az eredeti káptalani oklevelet mutatták be. – A Bujáth név és az 1765-ös évszám kiegészítve a többi, öt idéző másolatból (pl. 258. és 259. sz.).

¹⁷⁶ Ismert még a szöveg egy 1647. évi hiteles másolatból is, amely valójában egy, többek közt Szamobor birtoklásáért Draskovics János nádor előtt folyó per nagyobb aktája: DF 274742., 25–35. sz. fotó. (Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria).

¹⁷⁷ Ez esetben Hajnóczy saját másolatáról van szó, ám figyelmetlenségből a proveniencia közzététele elmaradt. Az oklevélben szereplő családnévnek (Nádasdi Darabos, ill. Lindvai) alapján az eredeti példány a Zarka család levéltárában volt.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
184. (p. 528.)	1462. nov. 27.	Pécsi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233201. (Draskovic cs. lt.)
185. (p. 532.)	1462. jún. 2. 1462. júl. 7.	I. Mátyás Fehérvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
186. (p. 533.)	1462. jún. 3.	I. Mátyás	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹⁷⁸
187. (p. 535.)	1501. dec. 13. 1463. júl. 19. 1502. ¹⁷⁹	II. Ulászló I. Mátyás Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233497. ¹⁸⁰ (Draskovic cs. lt.)
188. (p. 537.)	1459. ápr. 30. 1464. júl. 3.	I. Mátyás I. Mátyás	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹⁸¹
189. (p. 541.)	1464. szept. 7.	I. Mátyás	Radányi János kollekciójából, 1777.	<i>lappang</i> ¹⁸²
190. (p. 543.)	1464. jún. 10. 1464. jún. 24.	Pálóci László országbíró Csázmai kápt.	A Bedekovics Antal és Zaversky Boldizsár közötti per aktájából, cop., 1784.	DF 288180. (Bedekovic cs. lt.)
191. (p. 547.)	1464. ápr. 12.	I. Mátyás	Sopron v. által bemutatott másolat, 1782.	DF 203563. (Sopron v. lt.)
192. (p. 551.)	1432. jún. 10. 1464. júl. 28. 1464. júl. 30. ¹⁸³	Stiborici Stibor Budai kápt. I. Mátyás	Szokolca város törvényszéke előtt bemutatott eredetiből, 1777.	DF 277151. (Szokolca v. lt.)
193. (p. 556.)	1464. nov. 26.	I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233307. (Draskovic cs. lt.)
194. (p. 557.)	1457. máj. 10. 1457. szept. 19. 1465. ápr. 22. ¹⁸⁴	V. László Csázmai kápt. I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233119. ¹⁸⁵ (Draskovic cs. lt.)

¹⁷⁸ Ismert még az oklevél szövege Mátyás 1464. július 3-i átiratából: DL 94219. (Festetics cs. lt., Sallér cs. lt.). – Az oklevél textusa – miként Hajnóczy megjegyzi – csaknem teljesen megegyezik Mátyásnak a szintén Nádasdi Darabos László részére 1459. szeptember 7-én kiadott adománylevelével. Ez utóbbi máig fennmaradt eredetiben: DL 44921. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.).

¹⁷⁹ A pontos napi dátum a szövegből nem állapítható meg. – A káptalani oklevélben a két királyi kiadvány egymástól függetlenül van átirva.

¹⁸⁰ A példány Andreas Baumkircher részére lett kiállítva. – A Vitovec János számára kibocsátott példányt lásd szintén a Draskovics-levéltárban: DF 233496.

¹⁸¹ Az 1459. évi oklevelet átiró 1464. évi oklevél fennmaradt még a vasvári káptalan 1468. évi átirásában: Esterházy cs., cseszneki lt. (DF 259129.).

¹⁸² A szöveget Cornides másolatából elsőként Katona István tette közzé: KATONA, 1792, 731., tőle vette át IVÁNYI, 1892, Oklevéltár 4. sz. – Az oklevél Szabadka város Dengelegi Pongrác Jánosnak való adományozásáról szól, szövege nagyban hasonlít a szintén neki adományozott Győ ügyében kelt királyi oklevélre 1464. november 11-ről: DL 94494. (Pongrác cs., bashalmi lt.).

¹⁸³ Az uralkodói kiadvány egymástól függetlenül írta át Stibor, illetve a káptalan oklevelét.

¹⁸⁴ Mátyás oklevele egymástól függetlenül írta át V. László király, illetve a csázmai káptalan kiadványát.

¹⁸⁵ Vö. 170. sz., az átirat oklevelek eredeti példányával.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
195. (p. 559.)	1465. jún. 8. 1465. júl. 9.	I. Mátyás Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233457. (Drasković cs. lt.)
196. (p. 561.)	1465. ápr. 23. ¹⁸⁶	Prezecsnafoi Benedek nagykemléki comes terrestris	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 279482. (Drasković cs. lt.)
197. (p. 563.)	1467. szept. 23.	I. Mátyás	[copia simplex]	<i>lappang</i> ¹⁸⁷
198. (p. 565.)	1468. szept. 22.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹⁸⁸
199. (p. 567.)	1468. szept. 29.	I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233343. (Drasković cs. lt.)
200. (p. 570.)	1468. júl. 7.	Gúti Ország Mihály nádor	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
201. (p. 572.)	1468. szept. 16.	Zalai konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233203. ¹⁸⁹ (Drasković cs. lt.)
202. (p. 573.)	1468. júl. 15. 1468. júl. 24.	Gúti Ország Mihály nádor Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ¹⁹⁰
203. (p. 575.)	1468. aug. 22. 1469. máj. 16.	I. Mátyás Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
204. (p. 577.)	1468. márc. 11.	Pálóci László országbíró	A Bedekovics Antal és Zaversky Boldizsár közötti per aktájából, cop., 1784.	<i>lappang</i> ¹⁹¹
205. (p. 582.)	1469. aug. 21. 1469. szept. 7.	Gúti Ország Mihály nádor Zalai konv.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>

¹⁸⁶ Az eredetiről készült fotókópián a dátum nehezen olvasható, a Diplomatikai Adatbázisban 1455. év alatt lelhető fel. – Az adatért B. Halász Évának e helyütt is köszönetet mondok.

¹⁸⁷ A másolat élén álló címzés szerint az oklevél – amely egy, a lázadó erdélyi vajda elleni hadjáratra mozgósító parancs –, Ónodi Cudar Jakabhoz szól. Bár eredeti példányát nem találtam, hitelességét alátámasztja, hogy ugyanezen napról ismert a király Abauj megye nemeseihez szóló hadba hívó parancsa, amelynek szövege – a címzés formáját leszámítva – a Cudarhoz szóló kiadvánnyal megegyezik: DF 214405. (Bártfa v. lt.).

¹⁸⁸ Az oklevélnek egy másik példánya fennmaradt az Ostffy cs. levéltárában eredetiben: DL 86402. Ez a példány azonban – a Hajnóczy által adott leírás alapján – biztosan nem azonos a Zarka-levéltár egykori okiratával.

¹⁸⁹ Az eredeti példány sérült, Hajnóczy másolatából jórészt kiegészíthető.

¹⁹⁰ Az ügyben a nádor ugyanezen a napon a kapornaki konventhez is megkeresést intézett, ennek átiratát lásd DL 93392. (Festetics cs. lt.).

¹⁹¹ Zrínyi Miklós dalmát-horvát-szlavón bán 1651. évi hiteles másolatában megtalálható a Horvát Akadémia Levéltárában (DF 231647.), illetve tartalmi átirásban a Bedeković cs. levéltárában (DF 288263., p. 27.).

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
206. (p. 583.)	1469. dec. 6. 1469. dec. 20.	Pálóci László országbíró Császmái kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 279443. (Drasković cs. lt.)
207. (p. 587.)	1460–1470. ¹⁹²	Dubovci Zalai László	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233198. (Drasković cs. lt.)
208. (p. 589.)	1460–1470. ¹⁹³	Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233172. (Drasković cs. lt.)
209. (p. 591.)	1470.	I. Mátyás	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
210. (p. 593.)	1470. aug. 9.	Császmái kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233204. (Drasković cs. lt.)
211. (p. 595.)	1470. szept. 17.	Mühlstein Vid zólyomi ispán, körmöci kamaraispán	– ¹⁹⁴	<i>lappang</i> ¹⁹⁵
212. (p. 597.)	1470. máj. 26.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
213. (p. 599.)	1471. márc. 14. 1471. ápr. 25.	I. Mátyás Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
214. (p. 601.)	1471. szept. 2.	Dmosicei <i>Przeclaus</i> lublói és podolini kapitány	Széchényi Ferenc tulajdonában, orig., 1787.	DL 45474. (Múz. Ta.)
215. (p. 603.)	1472. jan. 13.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
216. (p. 605.)	1472. máj. 1.	I. Mátyás	Benczúr József másolata nyomán. ¹⁹⁶	<i>lappang(?)</i> ¹⁹⁷

¹⁹² Az oklevél szakadásai miatt a pontos dátum nem állapítható meg. – Vö. még 208. sz.

¹⁹³ Az oklevél szakadásai miatt a pontos dátum nem állapítható meg. – Vö. még 207. sz.

¹⁹⁴ Az oklevél végén annyi áll, hogy 1777. március 17-én Nagyszaltnán másolták egy olyan másolatról, amely az eredetiről készült. – Nagyszaltnán még két oklevél másolata készült el ugyanezen a napon, ezeket lásd 8., ill. 339. sz. alatt. Ez utóbbi kettő mintapéldánya Szontagh Mihály tulajdonában volt, ugyanez tételezhető fel ennél a tételnél is.

¹⁹⁵ Vö. Arch. 1458–1490, II, 383. ugyanezt a másolatot idézi

¹⁹⁶ Mátyás király ún. 1472. évi dekrétuma, vö. DRH 1458–1490, 203. Benczúr József (1728–1784) másolata állítólag egy eredeti példányon alapult. Erről a másolatról Péntes István készített másolatot ismeretlen időpontban, ez utóbbin alapszik a kollekcióba bekerült másolat. A dekrétum fennmaradásával kapcsolatos problémákról, példányokról lásd Mikó, 2010.

¹⁹⁷ Lásd az előző jegyzetben idézett irodalmat.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
217. (p. 609.)	1404. aug. 26. 1405. ápr. 25. 1470. nov. 26. 1470. nov. 29. 1470. dec. 28. 1472. szept. 19. ¹⁹⁸	Zsigmond király Csanádi kápt. I. Mátyás I. Mátyás Csanádi kápt. I. Mátyás	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 45508. (Múz. Ta.)
218. (p. 622.)	1473. szept. 3. vagy szept. 10. ¹⁹⁹	Újlaki Miklós boszniai király és Litvai Horvát Damján szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233371. ²⁰⁰ (Drasković cs. lt.)
219. (p. 623.)	1473. máj. 25.	Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233372. (Drasković cs. lt.)
220. (p. 625.)	1369. febr. 16.	Opuliai László nádor	[copia simplex] ²⁰¹	DL 5788. (MKA, Acta eccl.)
221. (p. 625.)	1473. júl. 15.	I. Mátyás	[copia simplex]	DL 17471. (MKA, Acta eccl.)
222. (p. 628.)	1463. jún. 23. 1475. jan. 13.	Seboldus Mayer rakonoki várnagy Zágráb v.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 45593. (Múz. Ta.) ²⁰²
223. (p. 631.)	1475. dec. 20. 1476. jún. 4.	Gúti Ország Mihály nádor Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
224. (p. 635.)	1477. jún. 19.	Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233375. (Drasković cs. lt.)
225. (p. 637.)	1477. máj. 25.	I. Mátyás	Jonathan Wietoris másolata, 1787.	<i>lappang</i> ²⁰³
226. (p. 639.)	1477. jan. 10.	I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
227. (p. 641.)	1478. ápr. 2.	I. Mátyás	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233344. (Drasković cs. lt.)

¹⁹⁸ A több átiratot tartalmazó oklevél felépítése az alábbi: az 1472. évi kiadvány két oklevelet írt át, egyrészt az uralkodó saját, 1470. november 29-én kiadott bírói intézkedését, másrészt a csanádi káptalan 1470. december 28-án az uralkodónak címzett jelentését. A bírói intézkedést tartalmazó okmány sorrendben három okiratot tartalmazott: Mátyás 1470. november 26-i diplomáját, Zsigmond király 1404. évi, illetve a csanádi káptalan 1405. évi kiadványait.

¹⁹⁹ Az oklevélben szakadás miatt a dátumformula ekként olvasható: „feria sexta [...] nativitatis beate virginii Marie”.

²⁰⁰ Üres DF-szám.

²⁰¹ Copia simplex. – Írnoka a következő tétel oklevelével megegyezik. Mivel mindkét okirat az óbudai apácák ügyében kelt, a másolatok feltehetően egy időben, egy helyütt készültek.

²⁰² Lehetséges, hogy a Draskovics-leveletár egykori példányáról van szó, naplószáma alapján (1895-7) ez az irat is az Orsics-féle iratcsoporthoz tartozott.

²⁰³ A szöveget Hajnóczy kézírata nyomán közölte БОТКА, 1829, 57.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
228. (p. 643.)	1478. jan. 22.	III. Frigyes császár	<i>Abschriften der Statt Günfs</i> , 1787.	DF 262266. ²⁰⁴ (Kőszeg v. titkos lt.)
229. (p. 645.)	1481. márc. 2.	Gúti Ország Mihály nádor és Bátori István országbíró	A Bedekovics Antal és Zaversky Boldizsár közötti per aktájából, cop., 1784. ²⁰⁵	DF 288231. (Bedeković cs. lt.)
230. (p. 651.)	1463. máj. 18. 1481. febr. 15. 1481. máj. 17.	I. Mátyás Gúti Ország Mihály nádor Egervári László dalmát-horvát- szlávón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233405. (Drasković cs. lt.)
231. (p. 659.)	1417. júl. 10. 1417. júl. 24. 1428. aug. 24. 1481. febr. 7. ²⁰⁶	fogott bírák ²⁰⁷ Csázmai kápt. Csázmai kápt. Gúti Ország Mihály nádor és Bátori István országbíró	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233607. (Drasković cs. lt.)
232. (p. 667.)	1418. jan. 26. 1422. aug. 8. 1422. szept. 4. 1427. dec. 24. 1481. febr. 7. ²⁰⁸	Csázmai kápt. Marcali Dénes dalmát-horvát- szlávón bán Csázmai kápt. Zsigmond király Gúti Ország Mihály nádor és Bátori István országbíró	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233174. (Drasković cs. lt.)
233. (p. 671.)	1481. szept. 21. 1481. aug. 23.	Zágrábi kápt. Vitovec György és Vilmos varasdi ispánok	A Bedekovics Antal és Zaversky Boldizsár közötti per aktájából, cop., 1784. ²⁰⁹	DF 288235. (Bedeković cs. lt.)

²⁰⁴ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262229.

²⁰⁵ A kollekcióba bekerült szöveg töredék, amelyet az oklevél végéhez illesztett záradék azzal a megjegyzéssel tüntetett fel, hogy már a báni táblán bemutatott másolat sem tartalmazta az irat bevezető részét.

²⁰⁶ A több átíratot is magában foglaló oklevél felépítése az alábbi: az 1481. évi okirat két diplomát írt át, egyrészt a csázmai káptalan 1417. évi, valamint ugyanezen káptalan 1428. évi oklevelét. A fogott bírói oklevél az 1417. évi káptalani kiadványban lett átírva, vö. a következő jeggzettel.

²⁰⁷ Lásd ZsO VI, 664. sz.

²⁰⁸ A transsumptumban az okleveleket egymást követően írták át; Marczali Dénes oklevelét a csázmai káptalan 1422. évi kiadványa foglalta magában. Lásd ZsO VI, 1421. sz., IX, 869. sz. és XIV, 1288. sz.

²⁰⁹ A kollekcióba bekerült másolat mintáját a lemásolt záradék szerint Matthias Juraich báni táblai jegyző készítette. Lehetséges, hogy a mintapéldány azonos azzal, amely utóbb a Horvát Akadémia Levéltárába került: DF 231723. (A – hiányosan fotózott – másolat végén Juraich záradékával.)

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
234. (p. 677.)	1257. jan. 12. 1478. dec. 15. ²¹⁰ 1481. nov. 21e.	IV. Béla I. Mátyás Frangepán Márton dalmát-horvát- szlavón bán	[copia simplex] ²¹¹	<i>lappang, hamis</i> ²¹²
235. (p. 686.) ²¹³	1481. aug. 24. 1481. szept. 25.	I. Mátyás Frangepán Márton dalmát-horvát- szlavón bán	A Jasztrebarszka helység által Erdődy László gróf ellen vezetett per aktájából, cop., 1784. ²¹⁴	<i>lappang, hamis</i> ²¹⁵
236. (p. 687.)	1481. jún. 17. u. ²¹⁶ 1482. ²¹⁷	I. Mátyás Egervári László dalmát-horvát- szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276750. (Draskovics cs. lt.)
237. (p. 689.)	1482. ápr. 23.	Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
238. (p. 691.)	1482. dec. 15. 1483. jan. 7.	Magyar Balázs dalmát-horvát- szlavón bán Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i> ²¹⁸
239. (p. 696.)	1483. jan. 25.	I. Mátyás	<i>Abschriften der Statt Günß, 1787.</i>	DF 262266. ²¹⁹ (Kőszeg v. titkos lt.)
240. (p. 698.)	1483. febr. 12.	I. Mátyás	uo.	DF 262266. (Kőszeg v. titkos lt.)

²¹⁰ A másolatban „in Valentini episcopi et confessoris” (február 14.), amely megnevezés biztosan hibás, a Frangepán-oklevéltárban (lásd 212. jegyz.) idézett példányban „Valentinus” helyett az „episcopus et confessor” szavak mellett értelmezhető „Valerianus” áll.

²¹¹ Minden bizonnyal a Jasztrebarszka helység és Erdődy László gróf között zajló per aktájából való, vö. a következő tétellel.

²¹² Lásd Frangepán oklt. II, 435. Az ott idézett újkori példányokat a galgóci Erdődy-levéltárból nem ismerem, egy másik újkori másolatot őriz a Horvát Akadémia Levéltára, egy nagyobb akta részeként: DF 231151. – IV. Béla oklevelét Szentpétery Imre autentikusnak fogadta el más példányok alapján: RA I/2, 1136. sz. – Mátyás oklevelének eredeti példánya – amennyiben nem hamis – lappang.

²¹³ Lapszámozási hiba miatt az oklevél a 686–685. oldalon olvasható.

²¹⁴ A kollekcióba bekerült másolat mintája egy olyan, állítólag az eredetiről készült másolat volt, amelyet a báni táblán mutattak be 1784-ben. Az eredetin alapuló másolatot – záradéka szerint – Antonius Praunsperger, a báni tábla jegyzője ellenőrizte.

²¹⁵ Vö. 212. jegyz. – Az oklevél gyanúra okot adó formuláin túl (például a dátum a hónap napjával megnevezve; a bán állítólagos saját kezű aláírása) Frangepán Márton báni tisztsége semmilyen kortárs forrással nem igazolható, lásd Arch. 1458–1526, I, 95.

²¹⁶ Az oklevél bal oldala hiányzik, a dátumból az éven kívül csak a „post festum sancte Trinitatis” szavak olvashatók.

²¹⁷ Az oklevél említett sérülése miatt a dátumból csak az év olvasható.

²¹⁸ Magyar Balázs báni hivatalviselése alapján (Arch. 1458–1490, I, 95.) kizárólag az 1482. évről lehet szó. Ez évből fennmaradt kiadványai között az oklevelet nem találtam.

²¹⁹ Az oklevél eredeti példányát lásd uo. DF 262230.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
241. (p. 699.)	1484. szept. 25.	I. Mátyás	uo.	DF 262266. ²²⁰ (Kőszeg v. titkos lt.)
242. (p. 701.)	1484. szept. 25.	I. Mátyás	uo.	DF 262266. (Kőszeg v. titkos lt.)
243. (p. 703.)	1486. nov. 10.	Bátori István országbíró	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233406. (Draskovics cs. lt.)
244. (p. 711.)	1481. márc. 1. 1488. febr. 7.	I. Mátyás Vingárti Geréb Mátyás dalmát- horvát-szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
245. (p. 715.)	1487. máj. 5. 1488. ápr. 27. 1488. máj. 1. ²²¹	I. Mátyás Vingárti Geréb Mátyás dalmát- horvát-szlavón bán Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233469. (Draskovics cs. lt.)
246. (p. 719.)	s. d.	<i>anekdota Mátyásról és a török követről Bécsújhely ostroma (1487) közben</i> ²²²	[copia simplex]	<i>lappang</i>
247. (p. 723.)	1490. ápr. 21. ²²³	I. Miksa római király	[copia simplex]	<i>lappang</i> ²²⁴
248. (p. 725.)	1490. ápr. 21. ²²⁵	III. Frigyes német-római császár	[copia simplex]	<i>lappang</i> ²²⁶
249. (p. 727.)	1499. ápr. 14.	II. Ulászló	Sopron v. másolata, 1782.	DF 204072. (Sopron v. lt.)
250. (p. 729.)	1492. dec. 11.	Zágrábi kápt.	Bujáth Antal báni táblai jegyző másolata után, s. d. ²²⁷	<i>lappang</i> ²²⁸

²²⁰ Eredeti példányát lásd uo. DF 262234.

²²¹ A káptalani oklevélben külön-külön átírva szerepel a király, illetve a bán oklevele.

²²² Ez a szöveg megvan pl. a Magyar Királyság középkori törvényeinek jó részét magában foglaló, ún. Kollár-kódexben, lásd KERTÉSZ, 2011, 45.

²²³ Eme kiáltvány szövege több olyan kéziratos törvénygyűjteményben is megtalálható, amely a 16. század közepén, második felében keletkezett, így pl. az ún. „nagyobb” Nádasdy-kódexben és a Festetics-féle kollekciónban. Lásd JÁNOSI, 1978, 240.

²²⁴ Eredetije Óváry Lipót szerint a Modenai Állami Levéltárban van, az adatot idézi JÁNOSI, 1978, 240. (81. jegyzet) – A Vestigia-kutatócsoport adatbázisában (www.vestigia.hu) nem találtam.

²²⁵ Az oklevél általam ismert leelőhelyei a 223. jegyzetben említett törvénygyűjtemények. Az irodalmat lásd ott.

²²⁶ Jánosi Monika szerint kiadatlan (JÁNOSI, 1978, 240., 82. jegyzet). Kiadását magam sem találtam.

²²⁷ A báni táblán – ismeretlen időpontban – állítólag az eredeti oklevelet mutatták be. – A másolásra legvalószínűbben 1765-ben került sor.

²²⁸ Az oklevél tartalma alapján hitelesnek tekinthető, mivel a benne foglalt, Szamobor várának és uradalmanak eladásáról szóló döntés ellenében egy héttel később, 1492. december 18-án Frangepán Mihály

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
251. (p. 731.)	1487. ²²⁹ 1492. nov. 11.	I. Mátyás II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276753. (Drasković cs. lt.)
252. (p. 733.)	1492. dec. 22. 1493. jan. 28.	II. Ulászló Csázmai kápt.	Az Erdődy család szamobori birtokosok elleni perének aktájából, s. d. ²³⁰	<i>lappang</i> ²³¹
253. (p. 737.)	1494. okt. 5. ²³²	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 46279. (Múz. Ta.)
254. (p. 739.)	1493. nov. 29. 1493. dec. 30. 1493. dec. 30. 1464. febr. 22. 1494. jan. 27. ²³³	II. Ulászló Sopron m. Sopron m. Csornai konv. Sopron m.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
255. (p. 743.)	1494. okt. 5.	Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
256. (p. 745.)	1257. jan. 12. 1478. dec. 15. 1495. szept. 8.	IV. Béla I. Mátyás Corvin János dalmát-horvát- szlavón bán	A Jasztrebarszka helység által Erdődy László gróf ellen vezetett per aktájából, cop., 1784.	<i>lappang</i> ²³⁴

tiltással élt, szintén a zágrábi káptalan előtt: Frangepán oklt. II, 208. – Ismert még a szöveg egy 1647. évi hiteles másolatból is, amely valójában egy, többek közt Szamobor birtoklásáért Draskovics János nádor előtt folyó per nagyobb aktája: DF 274742., 35–41. sz. fotó. (Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria).

²²⁹ Az átírás a királyi könyv bejegyzése alapján történt, amely feltehetően nem tartalmazta a pontos napi dátumot. Az ezzel kapcsolatos problémákra, továbbá az oklevél kiadására lásd MIKÓ, 2022.

²³⁰ A másolásra minden bizonnyal 1784-ben került sor, mert ekkor készültek az ügyhöz köthető és a kollekciónban foglalt egyéb másolatok is.

²³¹ Ismert még a szöveg egy 1647. évi hiteles másolatból is, amely valójában egy, többek közt Szamobor birtoklásáért Draskovics János nádor előtt folyó per nagyobb aktája: DF 274742., 41–49. sz. fotó. (Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria).

²³² A rossz állapotú oklevél szövege fennmaradt Sopron megye 1499. június 17-i átíratában is (lásd 272. sz.; eredetije *lappang*), amelynek alapján Hajnóczy a hiátusok egy részét kiegészítette.

²³³ A transsumptumban minden egyes oklevelet külön, a fenti sorrendben írtak át, nincsen tehát szó többszörös átírásról.

²³⁴ IV. Béla és Mátyás említett okleveleit tartalmazza Frangepán Márton bán hamis oklevele is, lásd 234. sz. – Sem Mátyás, sem Corvin János kiadványainak nem ismert eredeti példánya, de ez utóbbit – a benne foglalt két másikkal együtt – Erdődy Péter horvát-szlavón-dalmát bán átírta sine dato oklevelében, lásd a következő szám alatt.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
257. (p. 753.)	1257. jan. 12. 1478. dec. 15. 1495. szept. 8. s. a., aug. 15. ²³⁵	IV. Béla I. Mátyás Corvin János dalmát-horvát- szlavón bán Erdődy Péter dalmát-horvát- szlavón bán	A Jasztrebarszka helység által Erdődy László gróf ellen vezetett per aktájából, cop., 1784.	<i>lappang</i> ²³⁶
258. (p. 761.)	1495. szept. 16.	Zágrábi kápt.	Az Erdődy család szamobori birtokosok elleni perének aktájából, 1784. ²³⁷	<i>lappang</i> ²³⁸
259. (p. 763.)	1495. márc. 3. 1495. okt. 8.	Corvin János dalmát-horvát- szlavón bán Csázmai kápt.	Az Erdődy család szamobori birtokosok elleni perének aktájából, 1784. ²³⁹	<i>lappang</i> ²⁴⁰
260. (p. 767.)	1495. szept. 4. 1495. szept. 23.	Szapolyai István nádor Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
261. (p. 769.)	1495. ápr. 18. 1495. máj. 10.	II. Ulászló Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i> ²⁴¹
262. (p. 771.)	1495. febr. 14.	Kanizsai László dalmát-horvát- szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233347. (Drasković cs. lt.)

²³⁵ A báni oklevél kollekciónban foglalt másolata nem tartalmazza az évet. Erdődy Péter 1556 és 1567 között töltötte be a méltóságot.

²³⁶ Vö. 234. és 256. sz., illetve a hozzájuk tartozó jegyzeteket.

²³⁷ A perben bemutatott másolatot Bujáth Antal báni táblai jegyző készítette nem megadott időpontban, ám legvalószínűbben 1765-ben (vö. 243. jegyz.). Egy másik másolat, amelyen az ő aláírása látható, a Horvát Akadémia levéltárában van: DF 231947.

²³⁸ A zágrábi káptalan e napon kelt oklevelének ismert hiteles átírása, lásd Frangepán oklt. II, 222. Ennek szövege a 18. századi perben bemutatott iratétól nagyban eltér, amelyek közül a legjelentősebb, hogy az újkori másolat a Szamobor várához tartozó uradalmat is pontosan leírja. Mindennek alapján a kollekciónban foglalt oklevél valószínűleg későbbi hamisítvány, aligha függetlenül az uradalomért folytatott pertől. – A Hajnóczy-kollekciónban olvasható szöveggel egyező hamis textus maradt fenn már egy 1647. évi hitelesített másolatban is, amely valójában egy, többek közt Szamobor birtoklásáért Draskovics János nádor előtt folyó per nagyobb aktája: DF 274742., 49–53. sz. fotó. (Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria).

²³⁹ A perben bemutatott másolatot Bujáth Antal báni táblai jegyző készítette ismeretlen időpontban, legvalószínűbben 1765-ben (vö. 243. jegyz.).

²⁴⁰ Ismert még a szöveg egy 1647. évi hiteles másolatból is, amely valójában egy, többek közt Szamobor birtoklásáért Draskovics János nádor előtt folyó per nagyobb aktája: DF 274742., 53–61. sz. fotó. (Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria).

²⁴¹ Egyszerű másolatát lásd Esterházy cs., cseszneki lt. (DF 282265.).

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
263. (p. 773.)	1495. jún. 27.	<i>Bacharich</i> András knini örkanonok, vikárius ²⁴²	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
264. (p. 775.)	1496. márc. 23.	Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233383. (Drasković cs. lt.)
265. (p. 777.)	1496. dec. 20.	Knini kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233241. (Drasković cs. lt.)
266. (p. 779.)	1496. okt. 26.	Zágrábi kápt.	Az Erdődy család szamobori birtokosok elleni perének aktájából, 1784. ²⁴³	<i>lappang</i> ²⁴⁴
267. (p. 782.) ²⁴⁵	1498. jan. 12.	Szapolyai István nádor	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233609. (Drasković cs. lt.)
268. (p. 784.)	1498. jan. 2.	Kapornaki konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
269. (p. 786.)	1498. nov. 11.	Daróci Miklós	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
270. (p. 788.)	1499. ápr. 4.	Daróci Miklós	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
271. (p. 790.) ²⁴⁶	1499. febr. 16. 1499. ápr. 29.	Vingárti Geréb Péter országbíró Somogyi konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233492. (Drasković cs. lt.)
272. (p. 792.)	1494. okt. 5. ²⁴⁷ 1499. jún. 17.	Vasvári kápt. Sopron m.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
273. (p. 793.)	1500. ápr. 26.	Daróci Miklós	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
274. (p. 795.)	1501. jan. 15. 1501. febr. 1.	II. Ulászló Csornai konv.	A Viczay Keresztély (Christianus) és Széchenyi Zsigmond között 1733-ban zajló határper aktájából, cop., 1783. ²⁴⁸	DL 105175. (Széchenyi cs. lt.) ²⁴⁹
275. (p. 797.)	1501. márc. 14.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276756. (Drasković cs. lt.)

²⁴² Személyére ez az egyetlen adat: C. TÓTH, 2017, 77.

²⁴³ A perben bemutatott másolatot Bujáth Antal báni táblai jegyző készítette 1765. február 9-én Varasdon.

²⁴⁴ Ismert még a szöveg egy 1647. évi hiteles másolatból is, amely valójában egy, többek közt Szamobor birtoklásáért Draskovics János nádor előtt folyó per nagyobb aktája: DF 274742., 61–69. sz. fotó. (Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria).

²⁴⁵ Lapszámozási hiba miatt az oklevél a 782–781. oldalakon olvasható.

²⁴⁶ Lapszámozási hiba miatt az oklevél a 790–789. oldalakon olvasható.

²⁴⁷ A káptalani oklevél eredetijét lásd 255. sz.

²⁴⁸ A per aktájából a Péntes István (vö. 103. és 216. sz.) készítette másolat került a kollekcióba.

²⁴⁹ Copia simplex.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
276. (p. 799.)	1498. aug. 30. 1498. szept. 10. 1501. jan. 22. ²⁵⁰	Szapolyai István nádor Csázmai kápt. Corvin János dalmát-horvát-szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233564. (Drasković cs. lt.)
277. (p. 803.)	1502. okt. 4.	II. Ulászló	Bedekovics Ferenc Zágráb megyei aljegyző másolata nyomán, s. d. ²⁵¹	<i>lappang</i> ²⁵²
278. (p. 807.)	1502. okt. 21. 1502. dec. 4.	II. Ulászló Boszniai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233498. (Drasković cs. lt.)
279. (p. 813.)	1502. jún. 2.	Csázmai kápt.	A Jasztrebarszka helység által Erdődy László gróf ellen vezetett per aktájából, cop., 1784.	<i>lappang</i> ²⁵³
280. (p. 815.)	1502. ²⁵⁴	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276754. (Drasković cs. lt.)
281. (p. 817.)	1502. márc. 21. 1502. máj. 24.	Corvin János dalmát-horvát-szlavón bán Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233494. (Drasković cs. lt.)
282. (p. 820.)	1503. máj. 30.	Anna királyné	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DF 272966. (Savaria Múzeum, Szombathely)
283. (p. 822.)	1503. jún. 9.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233256. (Drasković cs. lt.)

²⁵⁰ A transsumptumban a csázmai káptalan oklevele tartalmazza a nádori oklevelet.

²⁵¹ A Bedekovics-féle kópia Berislavich István szlavón viceprotonotárius 1604. július 5-én az eredetiről készült másolata nyomán készült.

²⁵² Az irat Bosiljevoi Arbanasz Ambrus címereslevele. Az ismert másolatok (lásd Mirkó, 2021) az 1604-ben bemutatott eredeti példányra vezethetők vissza.

²⁵³ Újkori másolata a Horvát Akadémia Levéltárában: DF 232103.

²⁵⁴ Az oklevél sérülése miatt csak a kiadás éve állapítható meg.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
284. (p. 823.)	1496. júl. 1. 1496. júl. 2. 1499. dec. 13. 1501. júl. 5. 1504. febr. 18. ²⁵⁵	VI. Sándor pápa Martelli János vitellói archidiakónus Sebestyén szentmártoni, Tamás csakovci, János <i>Rassa-i</i> plébánosok Demeter pekreci, Sebestyén lesnákhegyei plébánosok István pekreci, Antal <i>Thornawa-i</i> , Pál luskai plébánosok Corvin János dalmát-horvát- szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233349. (Drasković cs. lt.)
285. (p. 837.)	1505. okt. 12. ²⁵⁶	Országnagyok	Radványi János másolatából, cop., 1777. ²⁵⁷	DL 84742. (Radvánszky cs., radványi lt.)
286. (p. 851.)	1505. ²⁵⁸	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
287. (p. 853.)	1506. ²⁵⁹	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276752. (Drasković cs. lt.)
288. (p. 855.)	1505. ²⁶⁰	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49489. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)

²⁵⁵ A transsumptum felépítése az alábbi: Corvin János oklevele négy egymástól független irat teljes szövegű átírását tartalmazta: a három, plébánosok által kiadott okiratot, valamint a Martelli János által jegyzett diplomát. A pápai oklevél az utóbbi iratban volt átírva.

²⁵⁶ A rákosi végzés másolata.

²⁵⁷ A szöveget Hajnóczy összevetette a szintén Radványi János tulajdonában lévő gyűjteményben olvasható variánszal (a gyűjteményt nem tudtam azonosítani, de vö. fentebb 189. sz.). A varia lectiók a szöveg után olvashatók.

²⁵⁸ Az oklevélben nincsen benne a megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, így csak a kiadás éve állapítható meg.

²⁵⁹ Az oklevélben nincsen benne a megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, így csak a kiadás éve állapítható meg.

²⁶⁰ Az oklevélben nincsen benne a megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, így csak a kiadás éve állapítható meg.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
289. (p. 857.)	1505. ²⁶¹	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 279378. (Drasković cs. lt.)
290. (p. 859.)	1503. jan. 28.	Pécsi kápt.	Draskovics János tulajdonában, dupl. orig., ²⁶² 1784.	DL 49474. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁶³
291. (p. 863.)	1507. ²⁶⁴	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276745. (Drasković cs. lt.)
292. (p. 865.)	1508. szept. 20.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233610. (Drasković cs. lt.)
293. (p. 867.)	1507. febr. 11.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49478. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁶⁵
294. (p. 869.)	1519. ²⁶⁶	Vas m.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	<i>lappang</i>
295. (p. 871.)	1509. dec. 12.	Perényi Imre nádor	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 46924. (Múz. Ta., Nagy István-gyűjt.) ²⁶⁷
296. (p. 875.)	1510. szept. 21. 1510. nov. 6.	II. Ulászló Vasvári kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig. 1787.	<i>lappang</i> ²⁶⁸
297. (p. 879.)	1510. ²⁶⁹	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49491. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
298. (p. 881.)	1510. máj. 21.	Esztergomi kápt.	Zarka Mihály tulajdonában, orig. 1787.	<i>lappang</i>

²⁶¹ Az oklevélben nincsen benne a megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, így csak a kiadás éve állapítható meg.

²⁶² Hajnóczy jegyzete szerint Draskovics János levéltárában az oklevélből két eredeti példány volt. Lehetőség, hogy a „második” példány Ulászló király 1505. február 24-i átiratát jelenti, amelynek egy példánya a Múzeumi Törzsanyagban, az Orsics-féle iratok között található: DL 49391. – Vö. még 55. jegyz.

²⁶³ Vö. 55. jegyz.

²⁶⁴ Az oklevélben nincsen benne a két megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, így csak a kiadás éve állapítható meg.

²⁶⁵ Vö. 55. jegyz.

²⁶⁶ A több helyen, többek között a dátumformulánál is sérült oklevél kiadási évét Hajnóczy 1509-ben adta meg (quingentesimo nono), csak hogy a kiadó alispánok (Szarvaskendi Sibrik László és egy csak a keresztneve első három olvasható betűjéből [Ioh] kikövetkeztethető [Káldi] János) 1519-ben voltak alispánok, 1509-ben egyikük sem mutatható ki a tisztségben. Arch. 1458–1526, II, 331.

²⁶⁷ Az oklevélnek még egy eredeti példánya fennmaradt, ez a Káldy család levéltárában található: DF 281363. – Az iratok hátlapi feljegyzései alapján azonban kikövetkeztethető, hogy a Hajnóczy által lemásolt példány került utóbb Nagy István gyűjteményébe. Megjegyzendő végezetül, hogy 1787-ben az oklevél a jelenleginél sokkal jobb állapotban volt.

²⁶⁸ Az oklevélnek két egyszerű újkori másolata ismert: Esterházy cs., cseszneki lt. (DF 282266.).

²⁶⁹ Az oklevélben nincsen benne a két megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, így csak a kiadás éve állapítható meg.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
299. (p. 883.)	1511. szept. 8.	Zalai konv.	Zarka Mihály tulajdonában, orig. 1787.	<i>lappang</i>
300. (p. 885.)	1511. febr. 11.	Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49509. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁷⁰
301. (p. 887.)	1510. ápr. 25.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233141. ²⁷¹ (Drasković cs. lt.)
302. (p. 889.)	1511. ápr. 2.	Fehérvári kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49510. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁷²
303. (p. 891.)	1511. márc. 22.	Fehérvári keresztes konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49508. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁷³
304. (p. 893.)	1511. márc. 22.	Fehérvári keresztes konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276746. (Drasković cs. lt.)
305. (p. 895.)	1511. szept. 18.	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49493. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁷⁴
306. (p. 897.)	1511. febr. 16.	Perényi Imre nádor	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233388. (Drasković cs. lt.)
307. (p. 899.)	1511. febr. 17.	Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49511. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁷⁵
308. (p. 901.)	1511. márc. 14.	Budai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276764. (Drasković cs. lt.)
309. (p. 903.)	1512. febr. 4.	Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49481. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁷⁶
310. (p. 905.)	1512. febr. 1.	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49494. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.) ²⁷⁷
311. (p. 908.)	1512. ²⁷⁸	Körös m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>

²⁷⁰ Vö. 55. jegyz.

²⁷¹ Másik eredeti példánya: DL 22020. (MKA, Neoreg.). Az oklevél szövegét ebből a példányból kiadta Lukinich Imre: Podmaniczky oklt. II, 584.

²⁷² Vö. 55. jegyz.

²⁷³ Vö. 55. jegyz.

²⁷⁴ Vö. 55. jegyz.

²⁷⁵ Vö. 55. jegyz.

²⁷⁶ Vö. 55. jegyz.

²⁷⁷ Vö. 55. jegyz.

²⁷⁸ Az oklevélben nincsen benne a megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, így csak a kiadás éve állapítható meg.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
312. (p. 909.)	1513. okt. 6.	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49495. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
313. (p. 912.) ²⁷⁹	1513. aug. 11.	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276762. (Draskovics cs. lt.)
314. (p. 913.)	1513. máj. 26. 1760. szept. 8.	II. Ulászló Mária Terézia	Az Erdődy család szamobori birtokosok elleni perének aktájából, cop., 1784. ²⁸⁰	DF 255629. ²⁸¹ (Zágrábi káptalan lt.)
315. (p. 917.)	1514. ápr. 6.	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49497. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
316. (p. 920.)	1514. ápr. 20.	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49496. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
317. (p. 921.)	1514. máj. 22. u. ²⁸²	Varasd m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49498. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
318. (p. 923.)	1514. ápr. 21.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276763. (Draskovics cs. lt.)
319. (p. 925.)	1514. febr. 27. 1514. márc. 6.	Beriszló Péter dalmát-horvát-szlavón bán Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i> ²⁸³
320. (p. 927.)	1514. jan. 27.	Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49512. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
321. (p. 930.) ²⁸⁴	1514. jún. 22.	Beriszló Péter dalmát-horvát-szlavón bán	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49541. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)

²⁷⁹ Lapszámozási hiba miatt az oklevél a 912–911. oldalakon olvasható.

²⁸⁰ A kollekcióba bekerült másolat alapját Bujáth Antal báni táblai jegyző talán 1765-ben (vö. 243. jegyz.), feltehetően Mária Terézia eredeti oklevele alapján készült kópiája képezte.

²⁸¹ Az oklevél szövegében feltűnő, hogy a káptalan Ulászlóhoz intézett jelentésének nincsen dátuma. Ennek az a magyarázata, hogy a jelentés uralkodóhoz küldött végleges szövege a káptalan levéltárában nem volt meg, az oklevélrész a fenti jelzet alatt található királyi parancs hátlati feljegyzése alapján igyekeztek összeállítani. – Hasonló módon, de még rövidebben transzumpálta az oklevelet a káptalan már 1536-ban is: DF 232393.

²⁸² Az oklevélben nincsen benne a megyei szolgabíró vizsgálatának dátuma, a leírt hatalmaskodás dátumából csak a terminus post quemet lehet megállapítani.

²⁸³ Szövege fennmaradt még Beriszló Péter 1517. január 22-i átírásában: DL 22596. (MKA, Neoreg.).

²⁸⁴ Lapszámozási hiba miatt az oklevél a 930–929. oldalakon olvasható.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
322. (p. 931.)	1515. febr. 26.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 276757. (Drasković cs. lt.)
323. (p. 933.)	1516. szept. 17.	Pécsváradai konv.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 233459. ²⁸⁵ (Drasković cs. lt.)
324. (p. 935.)	1516. márc. 10.	II. Ulászló	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i>
325. (p. 937.)	1516. okt. 4. 1516. okt. 15.	II. Lajos Fehérvári kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i> ²⁸⁶
326. (p. 939.)	1516. jún. 16.	II. Lajos	Draskovics János tulajdonában, cop., 1784.	<i>lappang</i> ²⁸⁷
327. (p. 941.)	1518. dec. 18.	Zágráb m.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	<i>lappang</i> ²⁸⁸
328. (p. 944.)	1518. júl. 25.	Zágrábi kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49514. (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
329. (p. 946.) ²⁸⁹	1518. dec. 16. 1519. jan. 2.	Beriszló Péter dalmát-horvát- szlavón bán Csázmai kápt.	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DF 279507. (Drasković cs. lt.)
330. (p. 947.)	1519. febr. 24. 1519. jún. 19.	II. Lajos Csázmai kápt.	Az Erdődy család szamobori birtokosok elleni perének aktájából, 1784. ²⁹⁰	<i>lappang</i> ²⁹¹
331. (p. 955.)	1519. nov. 30.	II. Lajos	[copia simplex]	DL 23284. (MKA, Neoreg.) ²⁹²

²⁸⁵ Hajnóczy azon másolatát, amely a Draskovics-levéltárban maradt, lásd uo. DF 233393.

²⁸⁶ Hajnóczy feljegyzése alapján a Draskovics-levéltár oklevele a Gyulai János részére kiállított példány volt, ez, úgy tűnik, jelenleg lappang. A másik peres fél, Batthyány Boldizsár számára küldött példányt lásd DL 101506. (Batthyány cs. lt.)

²⁸⁷ A Csáktornyai Ernusz János között egyfelől, másfelől Gyulai János között zajló perben a Draskovics-levéltár példánya – Hajnóczy másolata szerint – valószínűleg az utóbbi részére kiállított példány volt. Az Ernusz részére szóló példány megvan a Horvát Akadémia Levéltárában: DF 232444.

²⁸⁸ Hajnóczy Draskovics-levéltárban maradt másik, 1784-ből való másolatát lásd DF 276744.

²⁸⁹ Lapszámozási hiba miatt az oklevél a 946–945. oldalakon olvasható.

²⁹⁰ A perben bemutatott Bujáth Antal-féle hiteles másolat – amelynek az eleje hiányzik – alapja I. Rudolf 1599. évi átírata volt, amint az a következő jegyzetben idézett 1647. évi peraktából kiderül.

²⁹¹ Ismert még a szöveg egy 1647. évi hiteles másolatból is, amely valójában egy, többek közt Szamobor birtoklásáért Draskovics János nádor előtt folyó per nagyobb aktája: DF 274742., 85–97. sz. fotó. (Pozsony megye levéltára, Közgyűlési iratok, Nobilitaria – I. Rudolf király 1599. évi átírataiban.). – Dátum nélküli, de ellenjegyzett másolata a Horvát Akadémia Levéltárában: DF 232525.

²⁹² Kiadását, további átíratait, másolatait lásd Doc. Bathoriana 289.

Tételszám	Dátum	Kiadó	Lelőhely	Eredeti pld.
332. (p. 960.)	1519. okt. 12.	Zágrábi kápt.	A Jasztrebarszka helység által Erdődy László gróf ellen vezetett per aktájából, cop., 1784.	<i>lappang, hamis</i> ²⁹³
333. (p. 962.)	1519. febr. 15.	II. Lajos	Draskovics János tulajdonában, orig., 1784.	DL 49500 (Múz. Ta., Orsich cs. lt.)
334. (p. 963.)	1450. jún. 26. ²⁹⁴ 1522. júl. 14.	Vasvári kápt. Vasvári kápt.	Rajcsányi Ádám másolata, 1783. ²⁹⁵	DL 24331. (MKA, Acta eccl.)
335. (p. 965.)	1523. nov. 16.	Vas m.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 47535. (Múz. Ta.)
336. (p. 967.)	1524. ápr. 4. 1524. máj. 24.	Újlaki Lőrinc országbíró Kapornaki konv.	Zarka Mihály tulajdonában, orig., 1787.	DL 47560. (Múz. Ta., Zarka cs. lt.)
337. (p. 971.)	1524. nov. 7.	Mária királyné	[copia simplex] ²⁹⁶	DL 56813. (Jeszenák cs. lt.)
338. (p. 972.)	1524. nov. 7. ²⁹⁷	Mária királyné	[copia simplex]	–
339. (p. 975.)	1524. nov. 7. ²⁹⁸	Mária királyné	Szontagh Mihály másolata, 1777. ²⁹⁹	DL 56813. (Jeszenák cs. lt.)
340. (p. 977.)	1524. nov. 18.	II. Lajos	[copia simplex]	DF 204355. ³⁰⁰ (Sopron v. lt.)

²⁹³ Újkori egyszerű másolatát lásd a Horvát Akadémia Levéltárában: DF 232532. – Az oklevél a formulái (lásd pl. a záróformulát: „Datum Zagrabiae, die decima secunda anno domini 1519. Lecta in capitulo. Emericus Dorotich lector et canonicus Zagrabienensis manu propria”) alapján egyértelműen hamisnak tekintendő.

²⁹⁴ A káptalan ezen oklevelét Hajnóczy – szintén Rajcsányi másolatából, amely az 1450. évi eredeti példányról készült – külön is felvette a gyűjteménybe; e helyütt csak utalt a korábbi tételre. Lásd 59. sz.

²⁹⁵ A másolat 1745-ben készült, amelyhez Hajnóczy Horváth János révén jutott hozzá 1783-ban.

²⁹⁶ Copia simplex. – A lap alján az alábbi megjegyzés: „Descriptum ex originali”.

²⁹⁷ Az irat az előbbi, eredetileg német nyelven írt levél latin fordítása.

²⁹⁸ A 337. sz. tétellel megegyező oklevél egy másik másolatáról van szó.

²⁹⁹ A másolásra a Zólyom megyei Nagyszalotnán került sor 1777-ben. A kollekciónban két további oklevelet is ugyanott, ugyanekkor másoltak le, vö. 8. és 211. sz.

³⁰⁰ A másolat töredék.

Rövidítések és irodalomjegyzék

MNL OL	Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára (Budapest)
DL	Diplomatikai Levéltár
DF	Diplomatikai Fényképgyűjtemény
MKA	Magyar Kamara Archívuma
Neoreg.	Neoregistrata acta
Acta eccl.	Acta ecclesiastica
Acta publ.	Acta publica
Múz. Ta.	Múzeumi Törzsanyag

PBFL	Pannonhalmi Bencés Főapátság Levéltára Capsarium
------	---

OSZKK	Országos Széchényi Könyvtár Kézirattára (Budapest) Fol. Lat. 2268. Fol. Lat. 3635/3. köt.
-------	---

*

ABAFI 1900	ABAFI Lajos: <i>A szabadkőművesség története Magyarországon</i> , Budapest, Schmidl H., 1900.
---------------	---

ÁLDÁSY 1902	ÁLDÁSY Antal: <i>A gróf Széchényi család levéltára</i> , In: <i>Magyar Könyvszemle</i> , 10. (1902) 285–318.
----------------	--

AOKlt	<i>Anjou-kori oklevéltár</i> , IV. (1315–1317), V. (1318–1320), VI. (1321–1322), szerk. KRISTÓ Gyula; VIII. (1326), szerk. BLAZOVICH László; XIII. (1329), szerk. ALMÁSI Tibor; XIV. (1330), szerk. KÓFALVI Tamás – ALMÁSI Tibor; XXXII. (1348), szerk. SEBŐK Ferenc; XXXVIII. (1354), szerk. B. HALÁSZ Éva, Budapest–Szeged, 1990–2013.
-------	--

Arch. 1301–1457. I	ENGEL Pál: <i>Magyarország világi archontológiája 1301–1457</i> . I–II, Budapest, História – MTA Történettudományi Intézete, 1996. (História Könyvtár. Kronológiák, Adattárak.)
-----------------------	---

Arch. 1458–1526.

I

C. TÓTH Norbert – HORVÁTH Richárd – NEUMANN Tibor – PÁLOSFALVI Tamás: *Magyarország világi archontológiája 1458–1526. I. Főpapok és bárók*, Budapest, MTA BTK Történettudományi Intézet, 2016. (Magyar Történelmi Emlékek, Adattárak.)

Arch. 1458–1526.

II

C. TÓTH Norbert – HORVÁTH Richárd – NEUMANN Tibor – PÁLOSFALVI Tamás – W. KOVÁCS András: *Magyarország világi archontológiája 1458–1526. II. Megyék*, Budapest, MTA BTK Történettudományi Intézet, 2017. (Magyar Történelmi Emlékek, Adattárak.)

H. BALÁZS

1977

H. BALÁZS Éva: *A szabadkőművesség a 18. században*, In: *Világosság* 18. (1977) 216–223.

BENDA

1952

A magyar jakobinus mozgalom iratai, III, *Naplók, főljegyzések, röpiratok*, (S. a. r. BENDA Kálmán), Budapest, Akadémiai, 1952. (Magyarország újabbkori történetének forrásai.)

BÓNIS

1954

BÓNIS György: *Hajnóczy József*. Budapest, Akadémiai, 1954.

BORSA

1999

BORSA Iván: *A Somogyi Konvent oklevelei az Országos Levéltárban. Forrásközlés, ötödik közlemény. 1371–1380*, In: *Somogy megye múltjából – Levéltári évkönyv*, 30. (1999) 7–53.

BOTKA

1829

Theodorus BOTKA: *De duellis Hungarorum litisdecisoriis*, Pesthini, Trattner, 1829.

CD

Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus et civilis, ed. Georgius FEJÉR, IX/2. (1351–1358), IX/3. (1359–1366), IX/4. (1367–1374), IX/5. (1375–1382), Budae, Typis Universitatis, 1833–1835.

CERNEL

1877

CERNEL Kálmán: *Köszeg sz. kir. város jelene és multja, I. Jelenkor*, Szombathely, Seiler Henrik nyomd., 1877.

CSONTOSI

1886

CSONTOSI János: *Jelentés a N. Múzeum könyvtárának állapotáról 1885–1886-ban*, In: *Magyar Könyvszemle*, 11. (1886) 186–204.

Doc. Bathoriana

Documenta ad historiam familiae Batori de Ecsed spectantia
I. *Diplomata 1393–1526*, edd. Norbertus C. TÓTH – Richardus HORVÁTH – Tiburtius NEUMANN, Nyíregyháza, Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumi Igazgatósága, 2011. (A nyíregyházi Jósza András Múzeum kiadványai, 67.)

DRH 1458–1490

Decreta Regni Hungariae – Gesetze und Verordnungen Ungarns. 1458–1490, edd. Franciscus DÖRY – Georgius BÓNIS – Geisa ÉRSZEGI – Susanna TEKE, Budapest, Magyar Országos Levéltár, 1989. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok, 19.)

EOE

I

Erdélyi Országgyűlési Emlékek – Monumenta comitialia Regni Transylvaniae, I, szerk. SZILÁGYI Sándor, Budapest, MTA, 1875. (Magyar Történelmi Emlékek – Magyar Országgyűlési Emlékek.)

FENYŐ

2011

FENYŐ Ervin: *Széchenyi Ferenc*, In: *Magyar művelődéstörténeti lexikon. Középkor és kora újkor*, főszerk. KÖSZEGHY Péter, XI, Budapest, Balassi, 2011, 7–10.

FRAKNÓI

1884

FRAKNÓI Vilmos: *Martinovics és társainak összeesküvése*, Budapest, Ráth Mór, 1884.

Frangepán oklt.

II

A Frangepán család oklevéltára, II, (1454–1527), szerk. THALLÓCZY Lajos – BARABÁS Samu, Budapest, MTA, 1913. (Magyar Történelmi Emlékek – Okmánytárak, 38.)

GRÄSER

1848

Andreas GRÄSER: *Schreiben des Conrad Samuel Schurtzfleisch, Professors u. s. w. in Wittenberg an den Hermannstädter Senator J. Georg Reußner von Reußenfels, vom. Jahr 1697*, In: *Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde* 3. (1848) 387–388.

HÁZI

1924

HÁZI Jenő: *Sopron szabad királyi város története*, I/3, *Oklevelek és levelek 1430–1452*, Sopron, Székely és Társa, 1924.

IVÁNYI

1892

IVÁNYI István: *Szabadka szabad királyi város története*, II, Szabadka, Bittermann József könyvnyomdája, 1892.

- IVÁNYI
1910
IVÁNYI Béla: *Bártfa szabad királyi város levéltára, 1319–1526. I. 1309–1501*, Budapest, MTA, 1910.
- JÁNOSI
1978
JÁNOSI Monika: *A Szent István törvényeit tartalmazó kódexek*, In: *Magyar Könyvszemle*, 94. (1978) 225–254.
- JERŠOVÁ
1937
Mária JERŠOVÁ: *Rod Ivanka z Jordanu a Dražkoviec. Príspevok k dejinám Turca*, Turčiansky Sv. Martin, Karel Kryl v Novom Jičine, 1937.
- KATONA
1790
Stephanus KATONA: *Histora Critica regum Hungariae stirpis mixtae*, Tom. VI., ord. XIII, Pestini, Landerer, 1790.
- KATONA
1792
Stephanus KATONA: *Historia Critica regum Hungariae stirpis mixtae*, Tom. VII., ord. XIV, Colotzae, Typ. Scholarum Piarum, 1792.
- KERTÉSZ
2011
KERTÉSZ Balázs: *Magyar vonatkozású kézíratos törvénygyűjtemény a Bajor Állami Könyvtárban. A Kollár-féle első kódex másolata*, In: *Magyar Könyvszemle*, 127. (2011) 30–46.
- KÓKAY
1978
KÓKAY György: *Hajnóczy József, a Széchényi könyvtár első könyvtárosa*, In: *Magyar Könyvszemle*, 94. (1978) 11–24.
- KOLLÁNYI
1902
KOLLÁNYI Ferencz: *A Széchényi-Országos-Könyvtár megalapítása*, In: *Magyar Könyvszemle*, 10. (1902) 209–284.
- KOSÁRY
1980
KOSÁRY Domokos: *Művelődés a XVIII. századi Magyarországon*, Budapest, Akadémiai, 1980.
- KOVACHICH
1800
Martinus Georgius KOVACHICH: *Supplementum ad Vestigia comitiorum apud Hungaros ab exordio regni eorum in Pannonia usque ad hodiernum diem celebratorum*, II, Budae, Typ. Univ., 1800.
- KOWALSKÁ–KANTEK
2016
Eva KOWALSKÁ – Karol KANTEK: *Magyarországi rapszódia, avagy Hajnóczy József tragikus története*, Békéscsaba, Magyarországi Szlovákok Kutatóintézete, 2016. (Korridor Könyvek, 4.)

- MIKÓ
2010
MIKÓ Gábor: *16. századi dekrétumpéldányok a keszhelyi Fesztetics-könyvtárban*, In: *Magyar Könyvszemle*, 126. (2010) 350–365.
- MIKÓ
2021
MIKÓ Árpád: *Címereslevelek a Jagelló-kori Magyarországon. (Függelékben a II. Ulászló és II. Lajos magyar királyok által adományozott címereslevelek jegyzékével [1490–1526])*, In: *Művészettörténeti Értesítő*, 70. (2021) 257–303.
- MIKÓ
2022
MIKÓ Gábor: *A királyi könyvek vezetésének gyakorlata a késő középkori Magyar Királyságban*. (Kézirat, m. a.)
- NÁDOR
2005
NÁDOR Zsófia: *Hajnóczy József*, In: *Magyar művelődéstörténeti lexikon. Középkor és kora újkor*, szerk. KÖSZEGHY Péter, III, Budapest, Balassi, 2005, 477.
- NÉMETH
1942
NÉMETH Sámuel: *Wietoris Jonathán, a soproni evangélikus líceum rektora*, In: *Soproni Szemle*, 6. (1942) 300–303.
- NÉMETH
2007
NÉMETH Sámuel: *A soproni evangélikus líceum történetének egy százada. 1681–1781*, szerk. PATYI Gábor, Sopron, Berzsenyi Dániel Evangélikus (Líceum) Gimnázium, 2007.
- PAPP
2013
PAPP Júlia: *Régiség- és ritkaságyűjtés a 18. századi Erdélyben. Laurentius Weidenfelder szász evangélikus lelkész gyűjtői kapcsolati hálójá*, In: *Századok*, 147. (2013) 1269–1291.
- PAYR
1934
PAYR Sándor: *Hajnóczy Sámuel és fia, József. Egy lelkész, kinek tudós fia vérpadon halt meg. (Kettős életrajz a francia forradalom idejéből)*, Sopron, Székely és Társa, 1934.
- Podmaniczky oklt.
I
A podmanini Podmaniczky-család oklevéltára, I. 1351–1510, ed. LUKINICH Imre. Budapest, MTA, 1937. (A podmanini és aszódi báró Podmaniczky-család története, 4.)
- POÓR
1998
POÓR János: *Hajnóczy József*, Budapest, Új mandátum, 1998. (Magyar szabadelvűek.)
- RA
I/2–3.
Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke – Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica, ed. SZENTPÉTERY Imre, I/2–3, Budapest, MTA, 1927–1930.

- RA
II/2–3. *Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke – Regesta regum stirpis Arpadianae critico-diplomatica*, edd. SZENTPÉTERY Imre – BORSA Iván, Budapest, Akadémiai, 1961. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok, 9.)
- RDDA
2008 *Regesta ducum ducissarum stirpis Arpadianae necnon reginarum Hungariae critico-diplomatica – Az Árpád-házi hercegek, hercegnők és királynék okleveleinek kritikai jegyzéke*, Szentpétery Imre kéziratának felhasználásával szerkesztette ZSOLDOS Attila, Budapest, Magyar Országos Levéltár – MTA Történettudományi Intézet, 2008. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok, 45.)
- S. N.
1876 S. N.: *Hajnóczy József kéziratai és levelei*, In: *Magyar Könyvszemle*, 1. (1876) 205.
- S. N.
1895 S. N.: *Évnyegyedes jelentés a Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárának állapotáról*, In: *Magyar Könyvszemle*, 3. (1895) 164–169.
- S. N.
1898 S. N.: *Évnyegyedes jelentés a Magyar Nemz. Múzeum Könyvtárának állapotáról*, In: *Magyar Könyvszemle*, 6. (1898) 182–186.
- SCHLAG
2003 Gerald SCHLAG: *A monyorókeréki „Az arany kerékhez” szabadkőműves páholy 1776 és 1786 között*, In: *Egy emberöltő Kőszeg szabad királyi város levéltárában. Tanulmányok Bariska István 60. születésnapjára*, szerk. MAYER László – TILCSIK György, Szombathely, [s. n.], 2003, 277–294.
- Soós
1985 Soós István: *Hajnóczy József és Cornides Dániel levelezése*, In: *Levéltári Közlemények*, 56. (1985) 97–124.
- SZELI
1965 SZELI István: *Hajnóczy és a délszlávok*, Novi Sad, Fórum, 1965.
- C. TÓTH
2017 C. TÓTH Norbert: *Magyarország késő középkori főpapi archontológiája. Érsekek, püspökök, illetve segédpüspökeik, vikáriusaik és jövedelemkezelőik az 1440-es évektől 1526-ig*

Győr, Győri Egyházmegyei Levéltár, 2017. (A Győri Egyházmegyei Levéltár Kiadványai. Források, feldolgozások, 27.)

UGDS

V

Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen, V. 1438–1457, ed. Gustav GÜNDISCH, Bukarest, Verlag der Akademie der sozialistischen Republik Rumänien, 1975.

VAJK

2018

VAJK Ádám: *A levéltárak titkos élete. A Csornai Premontrei Apátság levéltárainak évszázadai*, In: *Soproni Szemle*, 72. (2018) 187–197.

V. WINDISCH

1968

V. WINDISCH Éva: *Kovachich Márton György és a magyar tudományszervezés első kísérletei*, In: *Századok*, 102. (1968) 90–144.

ZsO

Zsigmondkori Oklevéltár, II/1–2. (1400–1410), szerk. MÁLYUSZ Elemér; V. (1415–1416), VI. (1417–1418), VII. (1419–1420), szerk. MÁLYUSZ Elemér – BORSA Iván; VIII. (1421), IX. (1422), szerk. BORSA Iván – C. TÓTH Norbert; XII. (1425), szerk. C. TÓTH Norbert – LAKATOS Bálint; XIII. (1426), XIV. (1427), szerk. C. TÓTH Norbert – LAKATOS Bálint – MIKÓ Gábor, Budapest, Akadémiai Kiadó – Magyar Országos Levéltár, 1951–2020. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok 3–4, 27, 32, 37, 39, 41, 52, 55, 59.)